



Ліга Визволення України

НАША МЕТА

Ч.ІV

ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ

1991

Аделаїда, П.А.

В ЄДНОСТІ.....СИЛА НАРОДУ

НАША МЕТА

СУСПІЛЬНО - ПОЛІТИЧНИЙ КВАРТАЛЬНИК
ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В АВСТРАЛІЇ

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ В СКЛАДІ:

Михайло І.ДОБРИДЕНКО

Теодосій О.АНДРУШКО

Адрес Редакції:

Address:

*Ukrainian Community House
66, Orsmond Street
Hindmarsh
S.A. 5007*

"OUR GOAL"

UKRAINSAN QUATERLY - ORGAN OF

AUSTRALIAN LEAGUE FOR THE LIBERATION OF UKRAINE

IN UNITY.....STRENGTH OF A NATION



ЛІГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Звернення Проводу Організації Українських Націоналістів у 50-ту річницю Акту Відновлення Української Держави

Український Народу!

У книзі Твого Буття, побіч славних сторінок, що їх вписали великі державні Мужі княжої доби, гетьмансько-козацької епохи й новішої історії визвольних змагань початку цього століття УНР-ЗУНР й гетьманської Держави та Карпатської України, долучилися найновіші світлі сторінки п'ятдесятилітньої давности.

У цьому році минас 50 років від проголошення відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року у Львові.

П'ятдесят років є достатнім періодом у житті народу, щоб з віддалі часу належно оцінити події й акти, які склалися на шлях до його історичного самоздійснення.

Акт 30 червня 1941 року був логічним кроком Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери в часі, коли гітлерівська Німеччина зчепилася у смертельному змагу з московською імперією за панування над Україною. Прийшов момент, коли Україна мала змінити червоного оку-

панта на брунатного, котрий поставив собі за ціль здобути для себе новий життєвий простір, перетворюючи Україну на свою колонію, а український народ у рабів-чорноробів. У такий історичний час український народ мусів проявити свою волю, щоб не стати погноєм для росту нового окупанта. Цю роль перебрала на себе Організація Українських Націоналістів (ОУН), як мобілізуюча активна сила українського народу, щоб сказати перед світом рішуче слово в його ім'я.

Стяжка на власну суверенну Державу була велика й ризик понасти під кулі окупанта міг відстрашити найбільш сміливих. Однак для

Проводу ОУН й її одчайдушного членства іншої альтернативи не було. Після сформованого у Кракові напередодні вибуху війни Українського Національного Комітету на чолі з ген. Петровим і д-ром Володимиром Горбовим, куди увійшли представники майже усіх політичних напрямків, Організація Українських Націоналістів приступила до здійснення своїх планів — заскочити німців проголошенням відновлення Української Держави.

Діяти треба було обережно й скоро, щоб довести до свідомості українського народу про те, що, визволяючи з-під одного гнобителя, гітлерівці несуть нове поневолення України. З другого боку, німецька пропаганда не зможе користуватися аргументами "визволення", якщо їхня постава до відновлення Української Держави виявиться негативною. Так воно й сталося. Німці відкрили свої правдиві наміри стосовно української державности, арештуючи Голову Державного Правління Ярослава Стецька й інших членів УДП. Перед тим у Кракові був заарештований Провідник ОУН Степан Бандера. Гітлер вима-

--/2



ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30 ЧЕРВНЯ 1941

Українська спільнота в Оксleigh запрошує все Українське Громадянство на врочисте відзначення

50-ОЇ РІЧНИЦІ АКТУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

в неділю, 30-го червня, 1991 р. год. 3.30 по пол.
Український Народний Дім в Оксleigh.

Цей важливий історичний порив стремління до державности Українського Народу відзначатиме вся Україна, а зокрема еміграція, для якої цей Акт має ще окреме значення.

Діловий Комітет.

гав, щоб гестапо домоглося відкликання проголошення Акту 30 червня. Коли ці намагання не дали бажаних наслідків, то почалися дальші арештування провідних членів ОУН, що були активні у проголошенні відновлення Української Держави й при організуванні української влади на місцях. Тим часом Похідні Групи ОУН зайшли, зразу за фронтом, у найдавніші закутки України, несучи зміст Акту 30 червня усюди, де проживав український нарід. З великим одушевленням приймала тих підданців волі уся Україна, даючи багатьом притулок і захист, а при тому поповнюючи ряди ОУН.

Під час коли гестапо заповнювало німецькі тюрми й концтабори членами ОУН й учасниками Похідних груп, піддаючи їх тортурам й на шибениці, ОУН приготувала організацію збройних сил, які відстояли б Акт 30 червня й вели б боротьбу за його атілення. У скорому часі, коли збройну боротьбу очолював Роман Шухевич-Тарас Чупринка, який утік з-під німецького арешту, збройна боротьба набрала організованих форм під назвою Української Повстанської Армії (УПА).

Усі збройні одиниці, що поставали відрубно, або на отаманській основі, були інтегровані в одну УПА під командою Головного Командира ген.-хор. Тараса Чупринки. Воюючи на два фронти — проти німецьких окупаційних сил і совєтських партизанських загонів — УПА спинила безкарний вивіз нашої молоді на каторжні роботи до Німеччини, де велика частина з них гинула від бомбардування й важких робіт. Народ зрозумів, чому було konieczне проголошення відновлення Української Держави і створення УПА, та включався в ту боротьбу, підтримуючи усіма силами свою Повстанську Армію. Без тієї допомоги не було б можливо вдержатися у боротьбі до половини 1950-их років.

Проголошенням відновлення Української Держави й боротьбою УПА, ОУН врятувала український нарід у світовій opinіi перед клеймом гітлерівських колаборантів, хоч як дуже хотілося большевицькій агентурі цей ярлик нав'язати.

Українське Державне Правління, що його з мандату Національних Зборів у Львові сформував Голова УДП Ярослав Стецько, мало у своєму складі не тільки членів ОУН, але також представників різних колишніх політичних партій, бо ОУН не претендувала на виключність, а за основу державного будівництва брала демократичний принцип з його багатопартійністю. На цій основі була також побудована Українська Головна Визвольна Рада (УГВР), створена в липні 1944 року, як передпарламент України для координації й ведення політичної і збройної боротьби за її повне визволення. Акт 30 червня 1941 року залишився актуальним на увесь час боротьби, спочатку двофронтової, а відтак проти московського імперіалізму у його сталінському виді.

Наслідки Акту 30 червня 1941 року, з боротьбою ОУН-УПА упродовж понад десятиліття, дали себе відчуті у московських ґулагах й на засланнях, де на каторжній праці опинилися члени ОУН-УПА та насильно вивезене населення, яке сприяло в їх боротьбі. Вони відбилися відлунням у творчості літературної героїчної доби з перепохованням жертв ворожого терору, великими здвигами, як "живий лапціог" Львів-Київ та 500-ліття "Козацької Славни", з національною й революційною символікою та з рішучим "ні" ворожим зазіякам накласти нове чи "відновлене" імперське ярмо на плечі українського народу.

Одержавши архисрейське благословення від Голів обидвох українських Церков — від Слуги Божого, митрополита УГКЦ Андрея Шептицького й луцького православно-го архієпископа Полікарпа — Акт 30 червня і його здійснювання мали вплив на поставу українського духовництва й вірних, що загнані у новітні катакомби мужньо несли свій хрест на сучасну Голгофу. Потужне відродження обидвох наших Церков у наш час має місце головно у тій частині України, де найдовше велася збройна боротьба ОУН-УПА.

Нація, яка у своїй пам'яті зберігає славу героїчних подвигів синів і

дочок своїх, видержить і найважчі удари й доведе світові своє право на вільне державне життя. Живими свідками слави недавнього минулого є ветерани ОУН-УПА, які унаважуються в Україні.

Український Народе!

Наспів час завершити вікову боротьбу за своє місце між вільними народами світу, за свободу людини у межах гуманних і справедливих законів, зі своєю владою, що захищатиме Тебе від ворожих небезпек, від голокостів типу штучних голодіа, Чорнобилів та екологічного зачистення, що смертельно загрожусь Твоєму здоров'ю.

50-ліття Акту 30 червня 1941 року пригадує нам усім, що Державу нам ніхто не подарує, її треба здобути! Шляхи її здобуття можуть бути різні, однак одне є на потребу — зосередження усіх сил нації на боротьбу. Усі чесні методи є добрі, котрі ведуть й наближують нас до Меті. Тому ліквідуємо внутрішні фронти й непорозуміння, а творім один фронт проти ворога нашої державности й незалежности. Доведем до відома усіх, хто ще йде разом із ворогом і йому вислугується, що найвища пора схаменутися й повернутися на лоно свого народу. Усіх, хто живе на нашій землі неукраїнського роду, належить включити в українське державне будівництво, бо від цього залежатиме їхнє майбутнє у нашій Державі. Нам потрібні лояльні громадяни, а не шкідники української державности

Пам'ятаймо, що з нами Дух наших великих Мужів і Героїв — Мазепи, Петлюри, Коновальця, Бандери, Чупринки і Стецька та тих, що їм на ім'я Мільйони.

З нами Бог — ми переможемо!

Слава Україні! Слава Героям!

Дано на день 30 червня 1991 р.

**ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ**

Свобода народам!



Свобода людині!

ЛГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Звернення Проводу ОУН у п'яту річницю з дня смерти сл. пам. Ярослава Стецька, Голови Проводу ОУН, УДП, АБН

Український Народі!

Дорогі Подруги і Друзі в Україні і в
Діаспорі!

У надвечірніх годинах, у суботу 5-го липня 1986 року, з волі Всевишнього відійшов від керми Організації Українських Націоналістів (ОУН), Українського Державного Правління (УДП) і Антибільшовицького Б'юро Народів (АБН) довголітній Провідник і Голова — сл. пам. Ярослав Стецько. У цьому дні від нас відійшов визначний організатор, політик і дипломат, який у своєму світі посідав найкращі прикмети відданого борця за волю і державність України, а рівночасно теперішній етап українського визвольного змагання з цими етапами, які дали почин УВО й ОУН.

Сл. пам. Ярослав Стецько народився 19 січня 1912 року. Членом УВО, а відтак ОУН став під час студій права і філософії на Краківському і Львівському університетах. З 1932 року працює в Крайовій Екзекутиві ОУН як ідеологічний референт і редактор крайових підпільних видань. За працю в націоналістичних організаціях понад 1934 році під арешт і засуд на 5 років тюрми. Звільнившись з тюрми в 1937 році, Покійний виїздить до Риму, щоб згідно з дорученням полк. Євгена Коновальця взяти участь в римському Конгресі ОУН, що мав місце вже по смерті її Основоположника. В лютому 1940 року входить до Революційного Проводу ОУН, а під час II Великого Збору ОУН у квітні 1941 року стає обраним першим заступником Провідника Степана Бандери.



сл. пам. Ярослав Стецько

Під час вибуху німецько-російської війни у червні 1941 року, Ярослав Стецько пробивається одним із перших до Львова і там, діючи згідно з планами Проводу ОУН, скликає Національні Збори, які дня 30 червня проголошують відновлення Української Держави й обирають Ярослава Стецька головою Українського Державного Правління. За відмову відкликати цей Акт, німецька окупаційна влада запропонує Покійного до концтабору в Саксенгаузен, де в бункрі смерті він перебував до осені 1944 року.

Вирвавшись у вересні 1944 року з-під нагляду гестапо, Ярослав Стецько, будучи важко пораненим, продовжує боротьбу до американської окупаційної зони і включається у вир дії ОУН. У червні 1945 року Крайова Конференція ОУН обирає його разом із Степаном Бандерою і ген. Романом Шухевичем-Чупринкою членом Бюро Проводу ОУН. По смерті ген. Романа Шухевича в 1950 році і Степана Бандери в 1959 році Ярослав Стецько залишається єдиним членом Бюро Проводу, якому припало завдання допровадити ОУН

до чергового Великого Збору. Це завдання було виконане на весні 1968 року під час ІУ Великого Збору ОУН. Цей Збір, схваливши оновлений Устрій, головні ідеологічні принципи, основні елементи революційно-визвольної стратегії, загальні положення під Українську Державу й її організацію та ряд інших постанов, започаткував новий період у боротьбі ОУН та УССД в обставинах тотального поневолення України московським більшовизмом, що з успіхом пройшла до наших днів. Провід всієї ОУН цей Великий Збір передав у руки Ярослава Стецька.

Будучи у міжчасі глибоко заангажованим у політиці ОУН і УДП на міжнародньому полі, Ярослав Стецько в 1946 році допроваджує до заснування АБН на платформі І Конференції Поневоплених Московським Більшовизмом Народів з 1943 року, і стає його головою. Ідучи ще глибше та ширше в міжнародній світ, Ярослав Стецько допроваджує під кінець 50-их років до заснування ВАКЛю, а відтак ЕРС, стаючи членом їхніх найвищих керівних органів.

Як перед Другою світовою війною в Україні, так зокрема від закінчення тієї війни на Заході, Ярослав Стецько, попри широку зовнішню і внутрішню політичну діяльність, багато уваги і зусиль присвячує публіцистичній праці у найважливіших питаннях ідеологічного і програмово-політичного заложень ОУН, УПА і АБН, що виступає як катехизм українського націоналіс-

та-революціонера, християнина, сорбника-державника, сягаючи в тисячолітню історію і духовість українського народу, в його власну правову культуру та в традиційне розуміння соціальних питань. У цій публіцистичній творчості, під час публічних виступів, та зустрічей Покійний завжди відкликався й до цього національного патосу, який порухував життєві держання народу-нації від найдавніших часів. Він категорично відкидав марксизм-ленінізм, історичний матеріалізм і всім своїм сством поборював російський імперіялізм, а особливо московсько-більшевицькі злочини над українським і іншими народами. Будучи глибоко переконаним в духових і політичних силах народу, Покійний відкидав орієнтації на посторонні чинники, а всю свою і керувану ним ОУН увагу звертав на відродження та розбудову власних народніх сил у боротьбі за волю та державність. Майбутній політичний лад на Сході Європи він вбачав у формі та змісті добровільної співпраці вільних державних народів як рівних з рівними.

В обставинах постійних роз'їздів, публічних виступів, переговорів з державними чинниками в Європі, Канаді, ЗСА, Австралії, Далекому і Середньому Сході проходили цілі десятиліття. Вкінці серце й тіло знемоглися і довголітній Голова Проводу ОУН, УДП і АБН відійшов на заслужений відпочинок. Відійшов струженим, але сповнений пребагатьома заслугами для ОУН, УДП, АБН і всього україн-

ства, що безперервно борються за свої права і державність.

Відзначаючи сьогодні св. пам. Провідника Ярослава Стецька, нашим бажанням є підкреслити, що Покійний Провідник і Голова відзначався завжди бистрістю і гостротою думки, чітким ставленням найважливіших світоглядних і політичних питань, великою особистою відвагою, працьовитістю і непохитною вірою в перемогу нашої національної Правди. Покійний ставився з великою увагою до друзів-однодумців і всіх людей державницького переконання. Він жив без вигод і завзивав інших до посвяти національній Справі. А понад усім держав український національний і революційний прапори на належній височині. Це був відданий ідеолог українського націоналізму, глибокий стратег визвольної боротьби, сподвижник Українського Патріархату, високої класи дипломат, організатор і провідник, член Когорти Безсмертних.

Світла пам'ять вірному Синові України — Ярославові Стецькові!

Слава Українському Народові, з лона якого вийшли у ХХ столітті такі світлі постаті як Симон Петлюра, Євген Коновалець, ген. Роман Шухевич-Чупринка, Степан Бандера, Ярослав Стецько!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Липень, 1991

**ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ**



Міжнародня зустріч учасників визвольної боротьби у Львові

(УЦІС) — 3 ініціативи Львівської крайової організації ветеранів національно-визвольної боротьби, у плані червневих святкувань, відбулася зустріч учасників визвольної боротьби.

Зустріч проходила в театрі ім. М. Заньковецької у Львові.

На зустріч прибули члени Всеукраїнського Братства вояків УПА, члени ОУН, члени Спільки політич-

них в'язнів України, гості з-за кордону. Зустріч розпочалася молитвою "Отче Наш", яку відспівав хор "Вірли". Хвилиною мовчанки присутні вшанували пам'ять тих, хто віддав своє життя за Україну. Хор виконав "Вічну пам'ять".

Від імени Проводу ОУН, АБН, а також СУВФ зустріч привітала Слава Стецько. Вона відзначила важливість цієї події, необхідність проведення таких зустрічей, наголошувала, що діаспора докладає усіх зусиль, щоб допомогти Україні.

Були також вітання від Української молоді з Канади — Іван Макар, від комбатантів з Австралії — Юрій Борсць.

На зустрічі учасники визвольних змагань ділилися спогадами про героїчне минуле — боротьбу з окупантами, про важкі роки каторги, про незламний дух борців за волю України. Було багато роздумів про те, яке місце мають зайняти ветерани сьогодні, як повести роботу, особливо з молоддю, щоб допомогти нашим змаганням. Особлива тривога звучала у зв'язку з загрозою підписання союзного договору. Учасники визвольних змагань повинні рішучо протиставитися цьому, підіймати народ на боротьбу проти договору.

ЛІГА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ АКТУ 30 ЧЕРВНЯ 1941 – ОКСЛЕЙ 30 ЧЕРВНЯ 1991.



Громадський Хор – диригує Ірина Гут.

Нераз українська спільнота в Окслей святкувала відновлення Української Держави, та ніколи з таким щасливим почуттям єдності з братами сестрами українцями і цілим українським народом на рідних землях і в діаспорі, як цього ювілейного року.

Це почуття єдності зміцнили писемні привіти: Голови Міжпартійної Асамблеї /УМА/ – Юрія Шухевича та народ. депутата ВР України і голови Секретаріату СНУМ, нашого недавнього гостя – дост. Ігоря Деркача /а цей привіт був також в імені наших бувших гостей дост. Богдана Гориня і Левка Лук'яненка/, яких доповідач зачитав під час доповіді. Як рівнож радісно була прийнята особиста присутність на залі гості з України пані Надії Горбач.

Після внесення прапорів і вшанування пам'яті полеглих борців за волю України, сумівці відкрили свято відспіванням сумівського гимну "Вгору прапори, вгору серця". В дальших точках програми виступали:

Громадський Хор, під диригентурою п-ні Ірини Гут, в складі: Катерина Гомзяк, Наталка Жук, Марія Жук, Анна Вепрек, Марія Кутащук, Оля Журин – Сопрано. Тамара Пиріг, Єва Блага, Ірина Квік – Альти. Богдан Благий, Роман Квік, Іван Новак, Василь Гавришко – тенори. Казік Туркієвич, Микола Жук, Кіпріян Пиріг – баси. У двох виступах вони співали: а/ "Марш Українських Націоналістів", б/ "Ми йдемо в бій", в/ "Ми йдемо де трави похилі", г/ "Заквітчали дівчатонька", г/ "Ой у полі могила".



Відкриття - Сумівці співають СУМ гимн.

Юнацтво СУМ і учні Рідної Школи дали точку в'язанки пісень з вправою: "Гей там на горі...", "У горах Карпатах...", і "Гей на Волині..." та танцювали: Меліса Благий, Андрій Багайлюк, Катя, Христина і Таїса Гут, Лієн і Петрусь Блекфорд.

У точці художнього читання виступали: Богдан Благий - "Краю мій /Олі Терлецької/ і Марія Кутащук - "30 червня 1941 року". Андрій Гаврильчук з пам'яті декламував "Сопілка".

Доповідь і прибрання сцени - Франко Вепрек.

Заповідач - Володимир Пиріг.

Святочну програму закінчено відспіванням національного гимну. Після свята відбулася товариська зустріч з закускою.

На особливішу згадку і подяку заслуговують нижче згадані пані, які під зарядом організаційної пані Тамари Пиріг, і цього разу, на закуску, принесли печево: Тамара Рокотянська, Марія Кутащук, Ірина Квік, Паша Осуховська і Тамара Пиріг. Працювали: Розалія Панасюк, Марія Вайда, Надя Ляшинська, Ірина Дердзяк, Марія Матула і Паша Осуховська.

Ф.В.



Учні Рідної Школи танцюють. З ліва: Петрусь Блекфорд Катя Гут, Таїса Гут, Лієн Блекфорд, Меліса Благий, Христина Гут, Андрій Багайлюк.

Андрій Гаврильчук - декламує.

ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАЧЕННЯ В КВІНБІЄН-КАНБЕРРІ

В неділю, 30.червня 1991 р. в Українському Народнім Домі в Квінбієні, громадянство Квінбієн-Канберра відзначили величну подію в українській історії, а саме, 50-у Річницю Проголошення Акту 30-го Червня 1941-ого року у Львові.

Громадянство нашого терену, своєю присутністю належно оцінило цю подію. Ювілейний концерт дбайливо zorganizував місцевий відділ ЛВУ та осередок СУМ ім. полк. Є. Коновальця в Квінбієні.

Концерт відкрив голова відділу та осередка СУМ-у друг Михайло Олійник, вітаючи присутніх, між якими були оо. Волочій /УКЦ/ та В. Череванів /УАПЦ/. Однохвилиною мовчанкою вшановано пам'ять тих, що віддали своє життя за свій нарід. Програму концерту заповідав д. П. Залуцький.

Першою точкою програми був виступ чоловічого хору "МАКІВКА", який, із силою нових голосів виконав бадьоро повстанську пісню "Гей Хлопці в Коло".

Вміло опрацьований реферат виголосив інж. М. Малецький, в якому він передав присутнім величний образ подій 30. Червня та яке значення ці події мали для українського народу.

Відтак, мішаний хор Ос. СУМ-у "Маківка" під диригентурою Петра Лютка в супроводі на фортепіано Антона Сальвадюрая, з почуттям та доброю гармонізацією голосів, виконав пісню "Вилітали Орли" на муз. Лисенка.

Спільну деклямацію "Ми Сумівці Молоденькі", виконало молодше юнацтво Ос. СУМ-у, іменно: Михайло Гійні, Соня Гійні, Стефан Гладенький та Юля Скрипак.

Жіночий хор "Маківка", під диригентурою П. Лютка та в супроводі на фортепіано А. Сальвадюрая, виконали гармонійно патріотичну пісню "У Зеленім Лузі", муз. Федоріва.



Молодше Юнацтво СУМ-у на сцені в Квінбієні

Милою несподіванкою був виступ гуртка СУМ-у "Ластівка", в яким брали участь: Галя Олійник, Ірена Шорш, Маруся Яцишин та Лорі Шорш. Вони дуже гарно виконали пісню "Чотири Рожі".

На закінчення програми, мішаний хор "Маківка" виконали повстанську пісню "Марш Куреня Бойків". Дует виконали Т. Кородай та М. Грабовський.

Інж. М. Малецький закрив концерт подякувавши виконавцям програми, присутнім за участь, як рівно ж привітав гостей з України. Спонтанним відспіванням національного гімну, офіційно закінчено концерт.

Так, як вже є в нас звичай, присутніх на концерті запрошено на перекуску, каву та чай, про що подбали наші добрі пані й паночки.

За виступ хорів та співочого гуртка "Ластівка" відповідає Петро Лютак, а за спільну деклямацію молодшого юнацтва, головна виховниця Осередку, подр. Маруся Яцишин.

Треба зазначити, що доплив нових чоловічих голосів до "Маківки" зробив велику різницю. Віримо, що це не закінчиться на сьогоднішнім виступі та, що хор "Маківка" в усіх трьох складах ще на довгі роки, зможе співати та виступати на втіху громадянства Квінбіє-Канберри.

Треба теж висловити признання членам СУМ в Квінбієні, які вже довгі роки виступають на різних імпрезах на цьому терені. Порівняльно до інших теренів, цей осередок є малий, але треба підкреслити, що їх запал до праці є великий. Успіх концерту в 50-у Річницю Акту був доказом цього.

Присутній



Мішаний хор "МАКІВКА" на Ювілейному Концерті
в Народному Домі - Квінбієн



Чоловічий хор "МАКІВКА" на Ювілейному Концерті
в Народному Домі - Квінбієн



Гурток "Ластівка" на сцені в Квінбієні

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ 50-ЛІТТЯ АКТУ В АДЕЛАЙДІ

В Аделаїді відзначено 50-ття Ювілею Відновлення Української Держави Актом 30.Червня 1941-ого року, гідно – навіть, величаво.

За старанням Ділового Комітету під патронатом УГПА, в неділю рано, 30.Червня 1991-ого року в Церквах відслужено Святу Літургію з наміренням за Український Нарід. А вечором, в цю ж неділю в залі Українського Народного Дому, при участі понад 300 присутніх осіб, відбувся Ювілейний Концерт. Сцена була замаєна квітами, по середині великий портрет кол.Прем'єра бл.п.Ярослава Стецька, а по боках наш державний та упівський прапори.

Святочний Концерт відкрито урочистим – "Я Дух одвічної Стихії..." – моттом українського націоналіста та першою точкою Декалогу. Голова Ділового Комітету, Дмитро Решітник привітав всіх присутніх та однохвилинною мовчанкою попросив відзначити пам'ять полеглих за волю України.

В концерті взяли участь мистецькі сили УГПА, СУМ-у, Української Школи. Хор СУПА, "ЛАСТІВКА" вже від кількох років став поновлений свіжими молодими силами з рядів Пласту та СУМ-у та під керівництвом талановитої Галі Чубатої виробився на гарно зіграну мистецьку одиницю. В супроводі на піано молоденької Лесі Чубатої, цей хор відспівав три пісні: "Від синього Дону", "Я бачив як вітер березу зломив" та Слава Україні /муз.Гнатимина/.



Ювілейний Концерт – відкриває голова Д.Комітету
Дмитро РЕШІТНИК

Осередок СУМ-у в Аделаїді, в разі потреби часто зумів видати з себе щось відсвіжуче. І тим разом співочий гурток "Юних Сумівців та сумівок", під керівництвом Ірини Галик, приємно здивував присутніх своєю чисельністю та гарним виконанням пісень "Машеруть Добровольці" та "Разом Діти України". Відтак Оля Малиняк та Катруся Попович продеклямували "Синам України" М. Молявки, а Леся Бойко – "30-ого Червня", Л. Полтави.

Безперечно, до особливою прикрасою концерту була танцювальна група Української Школи, яка виконала "Подільський Козачок". Щира дяка учителям Олі Мостовій та Роману Мисакові.

Український Народний Хор "КАШТАН" під керівництвом Степана Місяйла дійсно захопили своїм виступом присутніх. Своїми барвистими строями, силою голосів, хоровою дисципліною і досконалістю вони зискали собі багато нових патронів – любителів українського народного хорового мистецтва. Соліст Іван ОЛЕКСИН, свої сильним, молодим, свіжим голосом забезпечив собі місце влюбому хорі. Його сольо в "Взяв би я Бандуру" було нагороджене бурею оплесків. Крім того хор Каштан відспівав "Козацькому Роду нема, переводу"/муз. М. Балеми/.

Наш незрівняний артист ще з хору дивізійників "Бурл Ярослав Ліщинський, чарував аудиторію двома піснями: "Вівці"/Ми-



ЮНІ СУМІВЦІ на сцені Нар.Дому в Аделаїді
50-Ліття Акту – кер.Ірина ГАЛИК

хайлюка та "Два Кольори"/О.Білаша/Йому супроводив на фортепіано Євген Майборода. Він теж і загравав в'язанку українських народніх мелодій.

Чоловічий хор "ГОМІН" це дійсно "вінтедж", чим старший тим кращий! Інновацією хору був супровід на фортепіано Євгена Майборода, який рівночасно диригував хором. Хор Гомін відспівав дві пісні: "Пісня про Олексу Довбуша" обр. Е. Козака та "Бандуристе" обр. Я. Орлова, на слова Т. Г. Шевченка.

Головним доповідачем був Теодосій Андрушко. Він вказав на важливість Акту для Українського Народу, підкреслюючи тяглість Української Державности та демаскуючи правдиві наміри фашистської Німеччини супроти українського народу. З перспективи 50-ліття нам потрібно "Проти Надії сподіватися", замість недовіри і незаслуженої критики треба всім нам ставати під один синьо-жовтий стяг, щоб разом дійти до спільної мети - вільної української держави.

Підсумовуючи, можна сказати, що Діловий Комітет вив'язався добре з наміченої підготовчої праці. Численна участь, багатство мистецьких одиниць, гарно вдерорована сцена роботи М. Добриденка, гарні світляні ефекти Петра Словачевського, все надавало відповідного ефекту святочному Концерту - ефекту гідности й поваги.

Присутній.



ХОР "КАШТАН" на ЮВІЛЕЙНОМУ КОНЦЕРТІ 30.6.91 в АДЕЛАЙДІ

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30. ЧЕРВНЯ 1941 в ПЕРТІ

З ініціативи ЛВУ створено Діловий Комітет, який під патронатом Громади зайнявся підготовкою відзначення 50-Ліття Акту Відновлення Української Держави. Відзначення відбулося 30.6.1991 р. в залі «Перт Тавн Гол».

Козачок» і «Гопак», а Александер МкЛін, при акомпаньєменті свого брата Івася, пригадав своїм бойовим голосом пісню «Січовик» на сл. М. Капельгородського, муз. Б. Заревича, про жертви визвольних змагань.



Пан П. Гутей відкрив Святочний Концерт, а п. І. Легкий відчитав привіт голови УМА, Юрія Шухевича. Доповідь відчитала пані М. Гойса, на світлюючи цю знаменну історичну подію. Відтак пан А. Мандичевський відчитав пастирські листи Митрополита Кир Андрея та луцького Єпископа Полікарпа, які появилися кілька днів після Проголошення і в яких наші церковні достойники закликали своїх вірних підкоритися своїй владі.

Мистецьку частину почав хор «Весна», під керівництвом С. Прушинської і акомпаньяментом М. Чверенчук, дуже гарно виконаною пісню «Прапор України», на слова І. Данильчука, муз. П. Деряжного. Тоді молодша і старша танкові групи СУМ виконали дуже ефективно «Гопак» і «Галілка», відтак Надя Росовська, молода співачка, виконала приємним і виробленим голосом, пісню Е. Садовського «Пісню про Україну». Дальше виступила танкова група СУМ «Розтяжка», яка виконала «Гопак», а наша заслужена співачка Зірка Дошак виконала зворушливо «Два Кольори», на слова Д. Павличка, муз. О. Білаша. Неодному з присутніх появилися сльози в очах. Знову молодша і старша танкові групи СУМ виконали «Діточий

Приємною несподіванкою був виступ музичного тріо «Каштани»: Мірко (акордеон). Пол (скрипка) і Люїза (бас). Вони виконали «Засвіт встали козаченьки», арр. Мірком Гутеєм, а потім Пол Райт (професійний скрипаль-австралієць) виконав прекрасно молдаванську мелодію. Була ще рецитація вірша В. Симоненка «Український Лев», яку поправно виконав Івась МкЛін і «Кубанський Танок» у виконанні групи «Розтяжка» при супроводі тріо «Каштани». Хор «Весна» закінчив концерт бадьорою стрілецькою пісню «Ой у Лузі», а потім всі відспівали наш національний славень.

Керівниками танкових груп є П. Якимович, Б. Литвинів, Л. Парашин, С. Попадинець і Т. Парашин. Дуже гарну декорацію сцени оформив К. Медвідь, а програмку виготовив І. Легкий.

До Ділового Комітету належали: пп. П. Гутей — голова, М. Менцінська — секретар, п-а І. Кондаревич — скарбник і І. Легкий — організатор, що після програми подякував всім виконавцям, помічникам і глядачам за участь та запросив всіх на смачну перекуску.

Марія Менцінська

30 ЧЕРВНЯ в МЕЛЬБОРНІ

50-ту річницю відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року у Львові, Українська Громада Вікторії відзначила урочистою академією.

Заля Українського Народного Дому в Ессендоні вщерть заповнена. На почесні місця засіли Владика Кир Іван Прашко, протопресвітер Василь Подригуля, о. Юрій Семенчук.

Громадський сектор репрезентували голова СУОА М. Моравський, голови численних суспільно-громадських організацій, філій УГВ, представники преси і радіо. В перших рядах сиділи також учасники II Великого Збору ОУН, учасники Похідних Груп та к. вояки Легіону ДУН.

Це активні співучасники і свідки пропам'ятних подій 1941 року.

Академічний сектор репрезентували проф. др. Л. Лаврівський, старший викладач др. М. Павлишин та др. Тамара Гундорова. З Української Академії Наук, Сергій Сержевський з Київського Університету, економість Ольга Вей — всі троє з Києва.

Святочну академію відкрив господар свята — голова УГВ Стефан Романів, який вказав на велике значення Акту 30 червня 1941 року, у змаганнях українського народу за побудову власної суверенної держави та його вплив на розвиток історичних подій, насамперед створення Української Повстанської Армії і її 10-ти річної боротьби проти гітлерівської повстанської Армії і її 10-ти річної боротьби проти гітлерівської Німеччини і большевицької Росії.

Сумівський Хор «Черемош», під керівництвом дир. Маріяна Костюка, розпочав програму гимном українських націоналістів «Зродились ми Великої години».

Текст Акту 30 червня передано гучномовцем («Угага! Увага! Говорить радіовисильня ім. полк. Е. Коновальця») диктор Д. Моравський. Пастирські листи церковних достойників — Митрополита Андрея Шептицького — відчитала Іра Когут, а єпископа Луцького — Владика УПЦ Полікарпа — зачитала Маруся Яроцька. Після того виступив Молодечий Катедральний Хор, диригентка Оксана Тарнавська, який відспівав:

а) «Що то за прапор» — пісня УПА;
б) «В'язанка стрілецьких пісень» — муз. супровід — Таня Ришак;
в) «Люблю я Тебе Україно» — М. Костецький — муз. супр. — Ксеня Савчак.

Доповідь «Акт 30 червня 1941 року з перспективи Півстоліття» опрацював Степан Лисенко, а відчитав її Михайло Моравський. У своїй доповіді автор наświetлив обставини серед яких прийшло до проголошення Акту 30 червня 1941 року, його наслідки і значення. Операючись на документи і мемуаристику, яскраво змалював німецьку політику, у відношенні до України та українського народу, покликаючись на українських і чужинецьких дослідників і очевидців, таких як: проф. Л. Шанковський, др. М. Прокоп, др. П. Мірчук, ген. Ф. Гальдер, П. Кляйст, В. Коляж, Дж. Фішер, Ю. Торвальд, Дж. Армстронг та інші. Доповідь попередив привіт Юрія Шухевича, в якому, між іншими, читаємо:

«Я щиро вітаю Вас під час свого короткого перебування на Заході, саме в часі всенародного відзначування важливої річниці — 50-ліття відновлення Української Держави Актом, проголошеним Національними Зборами у Львові 30 червня 1941 року.

Ініціатором Акту з волі українського народу була Організація Українських Націоналістів-революціонерів під проводом Степана Бандери.

Від імени Української Міжпартійної Асамблеї, з осідком у Києві, передаю Вам побажання непохитно змагатися за Українську Самостійну Соборну Державу так, як Ви це робите десятиками років...»

Після доповіді передано, на магнітонній стрічці, спеціальний привіт з нагоди 50-тя Акту відновлення Української Держави, українцям Австралії, від голови УРП Левка Лук'яненка, Богдана Гореня й Ігоря Деркача, який цей привіт переслав з Києва.

Після привіту, Пластова Танкова Група «Водограй», під керівництвом М. Ярем'яка, виконала два танці — «Веснянка» і «Гопачок», що публіка нагородила рясними оплесками. Хор «Черемош» відспівав бадьорий марш УПА «Вперед», муз. обробка Вол. Бажика та «Живи Україно» — муз. М. Гайворонського. Деклямацію «Червень» — М. Вереса виголосив дружинник СУМ-у Тарас Моравський а «Свою Україну Любїть» — С. Кандиби, продеклямувала старша юначка СУМ-у Ева Петришин. Гучними оплесками привітала залю точку Сумівського Танкового Ансамблю «Верховина» — під керівництвом Наталки Моравської. Старша група Ансамблю виконала «Гопак», за хореографією Тараса Галаса.

Заслужений Чоловічий Хор УГВ «Чайка» під батutoю Степана Коріня, виконав дві пісні: а) «Воскресай Україно» — муз. Галини Корінь і б) «Слався на віки» — муз. Е. О. Садовського. Акомпанювала К. Мейс. Вдале оформлення сцени виконав Михайло Когут і Михайло Жабак. Господар сцени — Дмитро Моравський. Програма свята проходила

справно і без зайвих зупинок.

Національним славним «Ще не вмерла Україна», хор «Чайка» — при підтримці всієї публіки — завершив цю вдалу академію, яка відсвіжила спомини у багатьох сучасників тих подій, які відбувалися в Україні 50-ть років тому та пригадала всім нам про чини Тих кращих синів і дочок нашого народу, які жили і гинули для того, щоб УКРАЇНА була УКРАЇНОЮ!

С. Стебницький



З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ДОВІДУЄМОСЯ, ЩО ДОСТ. СЛАВА СТЕЦЬКО ВИБРАНА ГОЛОВОЮ ПРОВоду ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ НА УІІІ-ому НАДЗВИЧАЙНОМУ ЗБОРІ ОУН В ОДНІЙ КРАЇНІ ЗАХ.ЄВРОПИ.

ДОСТ. СЛАВА СТЕЦЬКО — ДОВГОЛІТНІЙ ПРЕЗИДЕНТ АБН, ТІШИТЬСЯ ВЕЛИКОЮ ПОПУЛЯРНІСТЮ СЕРЕД САМОСТІЙНИЦЬКИХ СЕРЕДОВИЩ В ДІЯСПОРІ ТА В УКРАЇНІ; СВОЇМИ ПОЇЗДКАМИ ДО РІЗНИХ КРАЇН СВІТУ, І ОСТАННЬО В УКРАЇНУ, З'ЄДНАЛА СОБІ РЕПУТАЦІЮ ЯК ВЕЛИКА ДЕРЖАВНА ОСОБА.

ЩИРОСЕРДЕЧНО ГРАТУЛУЄМО І БАЖАЄМО ДАЛЬШИХ
УСПІХІВ У ПРАЦІ !!!

ГУ ЛВУ А.

РЕДАКЦІЙНЕ...

Випускаємо чергове число "НАШОЇ МЕТИ" для членства ЛВУ, ОУВФ та наших прихильників і патронів. Перша частина, це матеріали з праці Відділів ЛВУ, особливо з відзначення ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ-50-Ліття відновлення Української Державности Актом 30.Червня 1941-ого року в городі Львові. Поміщуємо такі матеріали, які нам Відділи прислали.

Друга частина - це вибрані статті з нашої еміграційної преси та з України/Шлях Перемоги, Українська Думка, Церква і Життя, Літературна Україна, Молода Галичина, За Вільну Україну та ін./ Деякі статті з України, це відгомін гостей, які перебували в нас в Австралії /І.Деркач/або авторами є таки наші "австралійці". Цікавою є стаття Дмитра Павличка у Літературній Україні, "Не для вільних людей"... , в якій автор піддає нищівничій критиці проєкт союзного Договору.

Величаве відзначення 50-ої Річниці Акту, згідно широкі пляни до відзначення, приневолило деяких наших старих опонентів писати горячково листи до редакції нашого незалежного часопису "Вільної Думки", висловлюючи своє негодування та опозицію з приводу "Звернення" ГУ ЛВУ в австралійській пресі. Іменно, якийсь Завада та ще й з рамені УНР, твердив, що Акт 30.Червня йде на шкоду українському народу та наказував нам пам'ятати про УНР. Видно не знав бідолаха про, вже давно існуюче договорення центрів УНР та Державного Правління, послідовність державницьких Актів. Навіть з Англії, знаний із своїх нужденних брошурок, як опонент Патріярхату Теодор Данилів піддав аспірації ОУН до державного будівництва, гострій критиці.

На жаль, чомусь наш редактор "незалежного" часопису не хотів помістити відповідь ГУ ЛВУ, мовляв, лист був за довгий. До певної міри ГУ є вдячна, що В.Д. помістила, як відповідь "недовіркам", обширну статтю п. Романа Рахманного "Чин української національної гідности".

Між нами ще є люди, які залюбки вишукують "білі плями" в історії наших змагань за незалежність. Їх становище вказує на їх політичну невиробленість та невміння осмислити дану ситуацію. Закликаємо своє членство бути вирозумілими до таких людей та старатися спрямовувати їх очима до України.

В Україні, а особливо в її Західних областях, йде поступове життя до незалежності, помимо безкарних "рейдів" чорноберетників на пам'ятники героям української національної революції.

РЕДАКЦІЙНЕ...../2/

Навіть в зрусіфікованих областях, таких як Донбас, посилюється змаг за волю.

Населення України терпить тяжко в обличчі спіральної інфляції, високих цін та браку харчових продуктів. Все це зроджує нервовий перестрах та непевність на найближче завтра. І чим гірша економічна ситуація, тим більше панує переконання, що тільки Вільна Україна буде спроможна дати населенню гарантії заможнішого і вільного життя.

Прислухуючись до голосів з України, виглядає, що діаспора вже виконала важливе завдання. Медикаменти, важливі технічні wyposażення, деякі фінанси, дали так звану "першу поміч", задовольняючи хоч тимчасово пекучі потреби. Але час мінється і запотребовання на поміч Україні збільшується. Тут вже потрібно допомоги на більшу скалю. Можливо, з певними гарантіями уряду, діаспора зможе вже перенести в Україну свій бизнесовий капітал, щоб допомогти розбудувати заводи та підвищити рівень життя нашого народу. В своє нутро, діаспора повинна бути приготована абсорбувати охочих фахівців з України для їх перевитколу у відповідних галузях промислу та комерційного світу.

А щоб діаспора могла це виконати, в першу чергу вона мусить себе об'єднати. Тільки спільними зусиллями, всі разом, ми будемо спроможні дати потрібну, конкретну допомогу Україні.

Т.О.А-ко



Пам'ятник полк.Євгену Коновальцю в Зашкові
відкритий в червні ц.р.

Висаджений в повітря,
10.липня 1991
"невідомими" злочинцями.

ДО ВАС З ПОКЛОНОМ

Василь ДЕМКОВИЧ

Ненька Україна у глибокій тузі
В червоних ярмах у жахливий час.
У вірші своєму, любі мої друзі
З низьким поклоном я іду до Вас.

Несу Вам біль і сльози України,
Калини цвіт і все, що в мене є.
Все знищив кат, лишилися руїни
Усе це Ваше, так як і моє.

Несу у жменях житні колосочки,
У добрім серці прикрощі й жалі.
А головне : вкладаю у рядочки
Красу і велич Рідної Землі.

Земну красу, що Вас батьки навчили
Любити, пам'ятати, берегти.
Сплюндровують хигацькі, вражі сили
Та Бог pomoже все перенести.

Настане час, щезнуть болі й тривоги,
Забудуться часи пересторог
Далекі розділяють нас дороги,
Зі мною Ви, а з нами Господь Бог !

Примітка - вірш цей редколегія одержала зі Львова.



ПОСВЯЧЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ БУДІВЛІ В КАНБЕРРІ

Українська громада в Австралії задокументувала в різних формах важливі історичні події чи постаті з історії нашого народу. Вже маємо монументи в честь Шевченка, пам'ятники жертвам жорливого голодомору, пропам'ятні таблиці на громадських будівлях, побудовано громадські чи церковні будівлі і залі, які названо в честь визначних історичних осіб.

1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Але найбільш епохальною подією в нашій історії належить вважати дату, коли український народ приступив до родини християнських народів світу. Ми дуже щасливі, що були свідками такого епохального ювілею, мали історичний привілей його відзначати і святкувати. Тому зовсім природним було бажання та ініціатива закріпити та залишити в цій країні нашого поселення історичний пам'ятник тій величній історичній події.

Таким чином дійшло до побудови Храму-Пам'ятника 1000-ліття Хрещення України в Канберрі. Коли взяти до уваги, що в Канберрі є всього біля 100 українських католицьких родин, то це був дуже відважний план і надзвичайне зусилля. Тут включилася вся Австралія, а навіть і Нова Зеландія.

ПРЕСТИЖЕВИЙ ПАМ'ЯТНИК



ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА
ПАВЛО ВАСИЛИК
В КАНБЕРРІ

Вже сама історична подія вимагала, щоб цей храм-пам'ятник був будовою, змістом і формою престижним комплексом. Сама церква є в гарному стилі, промовляє зовнішнім виглядом, а ще краще внутрішнім устаткуванням та розмалюванням. Не диво, це діло відомого і визначного маестра Мирона Левицького і тут він особливо вложив свою душу. Гарний стилевий іконстас, запрестольна ікона робить святе і величне враження.

Біля церкви гарний парафіяльний дім, разом з залею для використання на школу, велика прицерковна площа і мальовничий вигляд — все це робить велике враження. Таким чином там виріс Український католицький осередок, будова якого коштувала 1 мільйон доларів. Це спільне досягнення, зусилля та жертвенність української католицької громади в Австралії, що проповідатиме українську правду і нагадуватиме в цій країні про історичну українську подію.

РЕДАКТОР "ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ В АДЕЛАЙДІ"

В неділю, 28. липня ц.р. до Аделаїди завітали двоє журналістів з України, панство Надя і Василь Базів. Сам пан Базів являється головним редактором демократичного часопису "За Вільну Україну", що виходить у Львові від 1. липня 1990 року.

Для багатьох нас в Аделаїді, особа Базіва, як журналіста, викликала немале зацікавлення. Бо ж це не пересічний осяг в житті якої небуť редакції, щоб на протязі одного року можна було досягнути близько пів мільйонного тиражу ! Осяг небувалий і заслуговує на признання навіть в капіталістичному світі.

Ще перед зустрічю з громадянством, що відбулася в Народному Домі о год. 4-ій, панство Базіви встигли відвідати празник, який саме відбувався, з нагоди Свята Володимира і Ольга біля Церкви на Вудвіл, на яким вони встигли заізнатися з парафіянами цієї Церкви.

В Народному Домі, при участі понад 200 присутніх, п. Базів передав привіт з України для всіх громадян без огляду на їх віросповідання чи політичні переконання. В своїй доповіді він вказав на глибокі процеси самостійницької думки і чину, що зараз відбуваються на Батьківщині. На його думку, це й є та безкровна революція, з участю багато-мільйонного населення, що проходить під знаком визволення нації від тиранії з прикметами азійського абсолютизму. Йде боротьба за визволення людини і думки на шляху до гуманізму, за визволення духове і тотальний зворот до Бога.

Пан редактор зупинився над деякими проблемами, які стоять на перешкоді до єдності патріотичних сил, а без єдності не має волі, каже він. Він твердить, що численні організації в Україні є нашіковані сексотами КГБ. Йде нагальна спроба паралізувати визвольний Рух, хоч провідники Руху добре розуміють цю проблему.

В Україні створилось багато демократичних партій. Всі вони ще неофіти, недорослі підлітки під оглядом політики визволення. Відчувається теж брак політичної сильної структури, в обличчі сильної УКП, яка налічує 2 мільйони членів, тоді коли УРП має яких 8 тисяч, демократи яких 3 тисячі чи селянські партії - 3 з половиною тисяч членів.

Відчувається теж брак єдиної ідеології національної визвольної боротьби. Чому ? Тому, що нагальні процеси в Україні затопили всіх нас і відчувається брак фізичних сил до прямої дії. Проблема є теж, бо не доцінюється народного фактора, як це показала зрічничкованість в час страйку вуглекопів.

І врешті - Захід не хоче, щоб Україна стала самостійною, бажать бачити єдину і неділиму Росію.

Обговорюючи державно творчу роботу в Україні, він ствердив, що в трьох областях вже усунено комуністичну владу. Галичина стала полігоном творення Української Держави. Проти самостійницьких сил, стоїть армія, КГБ, секоти. 70 літ затиску, неволі й пропаганди залишили свої наслідки.

Пан Базів твердить, що підставовим заложенням до державного будівництва є перебудова економії. Саме поняття "держави" поки що є абстрактне, не знаємо чого ми хочемо та в який спосіб переводити зміни. Все таки він додачує такі позитиви:

1/Молоде покоління не є заражене марксизмом, старше покоління вже не здатне будувати нове життя.

2/Є сильні ознаки зрушення національної свідомості.

3/Чорнобиль породив "зелений" спротив. У загальному вважається, що лихо породила Москва.

4/Україна не є сама. Визвольницькі процеси відбуваються в цілому ССРСР.

А негативи? Занепад у національній свідомості, особливо на сході України. Ця частина пережила гніт царизму, голодомор. Але вже видніє скорочення в зрізничкуваннях. В Україні панує теж сильна номенклатура. Щербицький мав понад 20 літ часу, щоб закріпити комуністичну ідеологію. Люди Щербицького є даліше при владі.

Яку роль повинна відіграти українська діаспора?

Конче потрібна постійна реакція – маніфестації, лобі, література преса, всі повинні йти на оборону демократичних прав в Україні. Потрібно теж політиків, юристів, менеджерів, бізнесменів, які включались би в життя України та були б приготовані вишколювати там потрібні нові кадри. Все це потрібна, твердив п. Базів, але, вже потрібно переключитись до вищої стадії допомоги, більш серйознішої ніж збірки. Потрібно, щоб в Україну переливалися бізнес і капітал для будови фабрик, щоб забезпечити народів працю та кращий вигляд на майбутнє.

На кінець пан Базів розповідав присутнім про видавництво свого часопису та про пляни видавання нового тижневика "СВОБОДА". З тим є пов'язано багато проблем, як брак паперу та модерної технології. Рівно ж працівники видавництва перебувають в умовах морального і фізичного терору. Як довідуємось, часопис "За Вільну Україну" можна зараз замоляти через пана Д. Бурмича в Мельборні. Між іншим, цей часопис виходить кожно-денно крім неділі і понеділка.

В понеділок, пані Надя Базів дала окрему доповідь для жіноцтва; заля союзнок була вщерть виповнена зацікавленими. Доповідь була на тему – "Становище української жінки в Україні."

А пан Базів мав нагоду відвідати Аделаїдський універси-

тет, де зустрінувся з деякими українськими науковцями та, згодом награти радіо інтерв'ю для української радіо передачі, яке було передаване в неділю, 4.серпня, диктором Михайлом Добриденком.

А у середу в обід панство Базіви виїхали до Брізбену, щоб там також зустрінутися з українською спільнотою.

Т.Андрушко



В Нар.Домі - Від УГПА вітає др.Ващишин голова
М.Добриденко гол.ГУ ЛВУ і п-во Базіви



Василь Базів з В.Катрук, С.Трушкевич і п-ї Трушкевич

СУМ В МЕЛЬБОРНІ ВІДСВЯТКУВАВ СВОЄ 40-ЛІТТЯ

Хто зайшов до Народного Дому вечором в п'ятницю 24-го травня ц.р. був би мило заскочений, великим рухом. У фойє члени управи СУМ-у в Мельборні переглядають фотографії та починають їх вивішувати — це перші сумівські табори, там і колишні танцюристи з Танкової Групи «Верховина». А далі Крайові Табори, День Юнацтва, спортові дні, виступ Хору «Черемош» під час святкування 1000-ліття Хрещення України, виставка Гуртка «Надії», Вифлеємська Ніч — наша традиційна Різдвяна зустріч. Дальші фотографії є з площі коли розкопували фундаменти, з Оркестри «Трембіти», а далі Драм. Гуртка «Заграва» — п'єса Фрі Кантрі. Масковий Баль і більш серйозна знімка з Балью Дебютантів та знімка з священиком та виховниками в часі реколекції, а коло цього знімка управи, членства з Преосв. Владикою в часі Молебнів до Почаєвської Божої Матері. І врешті участь членів СУМ в демонстраціях — плякати, палення прапорів і останні суменята та юнацтво на апелях з ройовими прапорами.

На головнішій залі молоді дружинники та старше юнацтво прибирають та вивішують декорації. В кухні старші дружинники та дружинниці, члени Гуртка «Надії» під проводом молодих сеньйорів, завзято працюють. На сцені відзнака в синьо-жовтих кольорах, напис «Бог і Україна» і «40-ліття Осередок СУМ ім. гет. І. Мазепи в Мельборні».

В суботу, 25-го травня, члени та прихильники увійшли до фойє, щоб оглянути виставку знімків і згодом перейшли на головну залю. Господар вечора, д. Д. Моравський, голосить вхід хорунжих національним прапором та юнацтва з ройовими прапорами. На бальконі хор — «Черемош» співає сумівський гімн. Голова Осередка д. Петро Дума, привітавши всіх, коротко окреслив важливість нинішнього дня та потребу для дальшої тісної праці в ділянці християнського та національного виховання. Пов'язано нашу дію з подіями в Україні. Велика подія. Ознака великої та жертвенної праці. Чимало людей протягом 40 років вложили масу праці. Виховники, Керівники Мистецьких одиниць, члени управи, працівники на площі, кухонні штаби на таборах, члени, родичі — всі працювали, щоб втримати високий рівень діяльності. Є чим похвалитися. Не один дідо або баба заплакали з радости, бачучи виступ своїх дітей або внуків в мистецькій програмі.

Хор «Черемош» під директорство Маріяна Костюка, проспівав три пісні: «Вилітали Орли» (це перша пісня Хору 16 років назад), «Сумівський Шлях» та «Верховино, ти світу наш».

Сеньйор Осередку д. П. Сорока в доповіді старався прожектором перейти це 40-літнє існування — хто був головою осередку, що зроблено протягом каденції. Пригадуються декому старі часи. Доповідач старався навітрити ці найголовніші аспекти в розвитку осередку. Після доповіді жвавий виступ старшої групи ансамблю «Верховна» — хореографія д. Т. Галяса. Після танку, Голова КУ СУМ та голова УГВ д. С. Романів вітає управи та присутніх з цієї важливої події та вчисляє здобутки осередку та закликає до дальшої жертвенної праці.

Управа з нагоди 40-ліття рішила декого відзначити. Цікаво бачити велику кількість мододі які одержали підвищення ступенів. Всі вони виходять та Голова КУ СУМ та Голова Осередку вручають пропам'ятні відзнаки. Перед вечером господар вечора вчитує цілий ряд писемних привітів. Відтак починається вечеря. Виносять її хлопці та дівчата різного віку. Самчна та багата вечеря. Можна було лише оглянути залю як всі були задоволені.

Встають до дальших привітів Голова СУОА д. М. Моравський, Станичний Пласту, д. Я. Полатайко та Голова ГУ ЛВУ д. М. Добриденко. Повечеряли, присутні сидять, розмовляють пригадують старі часи. Молоді кажуть Велике Дякую за всю зроблену працю. Протягом 40 років чимало праці, чи посвяти. Все не пішло на марно. Ті молоді, які вивішували напис та прибирали вчора залю, сьогодні вже танцюють український танець. Цей вечір був в першій мірі вечір подяки для дотеперішних працівників та вечір заохоти до дальшої праці для інших. Є чим похвалитися, за всі роки молодь, яка виховувалася в СУМ, в багатьох випадках залишилася при спільноті. Всі маємо ролю відіграти. Ця молодь в тих днях помагала з декорашею, одні варили, другі щось іншого робили, але всі працювали, бо важне було їм гідно відзначити цю велику подію. Велика честь та слава основоположникам, почесним членам, родичам, виховникам, керівникам, прихильникам та членам за зроблену працю. Очікуємо тепер на наш Золотий Ювілей.

Гартуйсь

Реф. Преси СУМ

II-гий КРАЙОВИЙ З'їзд СУМІВСЬКИХ ЖІНОЧИХ ГУРТКІВ «НАДІЯ»



Учасниці 2-го З'їзду Гуртків «Надія» з о. Мітратом Шевцівим і Преп. с. Константина ЧСВВ

В днях 8 і 9 червня 1991 р., в Сіднею, відбувся II-ий сумівський крайовий З'їзд жіночих гуртків «Надія». Господарем З'їзду була «Надія» з Сіднею.

В З'їзді взяли участь 33 членки. З того: 14 з Мельборну, 5 з Квінбієну, 11 членок і 3 прихильниці з Сіднею. Неприсутніми були членки «Надії» з Осередку СУМ в Аделайді.

Програму З'їзду розпочато в 11-тій годині ранку в суботу Молебнем до Пресв. Богородиці в церкві св. Андрія, який відправив о. мітрат Іван Шевців. Після спільної знімки, учасниці З'їзду перейшли до Дому Молоді.

О. мітрат Іван Шевців привітав учасниць З'їзду та виголосив цікаву доповідь про ролі жінки в церковному і громадсько-національному житті. Керівник гуртка «Надія» в Сіднею — Одарка Брєцько провадила З'їздом та поклікала до почесної президії: керівника «Надія» в Мельборні — Наталку Моравську, керівника «Надія» в Квінбієні — Марусю Яцишин та члена КУ СУМ — Ірену Когут з Мельборну.

До ділової Президії вибрано на писарів: Славку Жабак і Славку Яниш.

Усний привіт від О. СУМ та ОУВФ в Сіднею склав голова О. СУМ — Ярослав Дума, а писемні привіти відчитали: Ірена Когут від Крайової Управи СУМ, Маруся Яцишин від О-ку Квінбієн, Наталка Моравська від О-ку Мельборні.

Із звітів керівників гуртків «Надія» присутні обзнайомились з працею, яку членки виконують в Осередках СУМ.

Більшість виховників, членів Управ, учителів в українських школах — це жінки — членки гуртків «Надія». Тому важливим є, щоб праця була координувана, над чим учасниці З'їзду зосередили всю свою увагу на поодиноких сесіях, обговорюючи напрямні праці на нову каденцію.

Учасниці були поділені на чотири групи. Після дискусії, кожна група представила свої пропозиції до одобрення.

На вечерю всі перейшли до УКТК, де до пізньої ночі, в дружній атмосфері, членки «Надія» говорили та співали укр. пісні.

В неділю рано всі взяли організовану участь в одностроях у Сл. Божій, яку відправив о. мітрат Іван Шевців та диякон Ж. Коломиєць.

Третю сесію розпочато о год. 10.30 рано, доповіддю Петра Шмігеля про «Ролі жінки в політичній і суспільній діяльності», порівнюючи жінок Австралії та Америки.

Опісля Надя Менцінська розповіла про поширення інформації про Україну через працю УЦІС. Всі учасниці мають написати листи до льокальних міністрів в справі звільнення Степана Хмари.

Предсідник З'їзду — Одарка Брєцько, відчитала пропозиції сесій з попереднього дня, які затверджено як програму до праці для всіх жіночих гуртків «Надії».

1. Підвищити рівень діяльності по Осередках і нашого українства через:

— Розвиток мови та літературного знання,

— Покликання викладачів в ділянках: виховній, мистецько-культурній та розваговій.

2. Допомога Україні:

Виконувати по Осередках СУМ доручення референта Допомоги Україні при КУ СУМ, а саме: адоптувати одну місцевість та спрямувати всю увагу на поміч, яка їм потрібна.

3. Поширення членства жіночих гуртків «Надії» такими способами:

— виготовити «летючку» про працю та розповсюдити серед прихильників;

— створити жіночі гуртки «Надії» в Осередках СУМ, де вони ще не є створені;

— Заохочувати «прихильників» брати активну участь у всіх заняттях «Надія».

Згідно постановки Крайових З'їздів СУМ З'їзд вибрав подругу Наталку Моравську, керівника «Надії» в Мельборні, на референта «Надії» в КУ СУМ.

Національним гимном закінчено З'їзд.

Господарі З'їзду запланували для гостей розвагові заняття. На жаль зливний дощ перешкодив їхнім планам, які треба було змінити. Тому 30 жінок, у веселім настрою, повечеряли в чудовому ресторані «Сентер поінт Товер». А вернувшись до Дому Молоді продовжували забавлятися і співати укр. пісні до пізної ночі.

А в понеділок від'їжджали до своїх Осередків, наповнені новим запалом до праці для добра наших дітей, нашої Спільки та на Славу України!

ЗВІТ СПЕЦІАЛІСТІВ ЧОРНОБИЛЯ — ЧИ ЖАХЛИВА ОБРАЗА?

Багато з нас мали нагоду читати в австралійській пресі (та в світовій) повідомлення інтернаціональної комісії для дослідження наслідків чорнобильської аварії. Зроблені, цією комісією висновки заскочили багатьох з нас, а особливо любителів правди та людей, яким на серці лижить доля тих людей та дітей, що були безпосередньо поразені радіацією в час чорнобильської нуклеарної аварії.

Автори звіту оприділюють себе, силою факту, до офіційної советської версії, та приписують пост-аварійний стан в Україні та Білорусії масовій гістерії та радіо-фобії, (тобто неправданий страх перед радіацією). Цей звіт завдав кільком мільйонам людей, які переживають страхіття нуклеарного вибуху, поважний удар та образу. Виглядає, що тим «експертам» замало тих страждань та психологічних тортур, в яких знаходяться люди ще від 1986 року! Жителі Чорнобиля та околиці в радіусі 30 км., залишаючи свої дома, стали безрадними свідками терпіння своїх дітей, як вони піддавались рвотам — ознак першої стадії левкемії, як сусіди та знайомі переживали кошмарне ментальне забурення в наслідок того пережиття.

І тепер, 800 сторінковий репортаж інтернаціональної комісії, приходить до висновку, що всі ці переживання і страхіття зайшли в наслідок реакції умового стану! Та й ще цей репортаж, після тільки 6 місячних дослідів, нахабно твердить, що не має пошкодження фізичного здоров'я, яке можна б було приписати прямо як вислід радіації. Не має що і казати, що українські та білоруські лікарі стали дуже заскочені тим звітом, тим більше у відсутності технічного приладдя та пекучого браку відповідних ліків.

Д-р. Александер Ларин, спеціаліст залозних забурень в Києві, минулого року мав під своєю опікою 23-ох критично хворих дітей, в порівнянні до двох дітей перед 1990 роком. Крім того він перевів операцію на рака адреної залози над 11-ма дітьми. Це є нечуване число в історії хірургії залоз перед чорнобильською аварією.

Д-р. Ірина Раїк з Києва, з розчаруванням заявила: «З певністю підтверджуємо, що випадки на рака печінки і шлункові забурення серед дітей, значно збільшилися.» Навіть деякі советські джерела подають, що 700 тисяч осіб

були прямо вражені радіацією і можна сподіватися, що яких 4 мільйони можуть бути вражені, з того одна четвертина — діти.

Деяка, прихильна нам преса твердить, що цей звіт є просто фасадом, з наміром приховати правду. Це ж документ опрацьований Інтернаціональною Комісією Атомової Енергії, яка вже від 1986 року ковала офіційні советські версії аварії, як достовірні факти, особливо інформації відносно причин аварії. В порозумінні і підтримці советської влади покликано до життя «Інтернаціональний Проєкт — Чорнобиля. Ця комісія складалася з 200 осіб експертів, які походили з 25 різних держав, відтак 7 інтернаціональних комісій включно з світовою Організацією Здоров'я. Навигляд, здорове, без різних тенденцій, тіло.

На жаль ця, покликана комісія не поставила собі за завдання розглянути можливості впливу радіації на довшу мету. Радше цей звіт дає образ одного сегменту — частинки всіх фактів за 5 літ. Навіть сама комісія признає, що їх звіт не матиме ваги на наступний рік.

Комісія ОН не взяла під увагу:

— 600 тисяч робітників, які брали участь в розчищенні околиці Чорнобиля 3 дні після аварії. Вони, після закінчення ними праці, пороз'їжджали в різні сторони Радянського Союзу. 6 тисяч з них вже не живе.

— 100 тисяч людей, які перебували 36 годин в радіусі 30 км. від Чорнобиля, нім їх евентуально виселили.

— Факт, що левкемія досягне свій вершок шойно 10 літ після ураження радіацією. Статистика приготована 5 літ після не показує повного образу.

Цей звіт Комісії ОН вже має своїх критиків. Екологічна організація «Приятелі Землі», назвала цей звіт «великим недбальством» та, що звіт був зроблений на підставі непевних дослідних даних. «Спеціалісти» можуть бути певними, що в міжчасі, черги дітей по лікарських клініках не будуть скорочуватися, вони ставатимуть щораз то довшими.

А українці Австралії, які своєю щедрою пожертвою виявляють свої турботи про долю невинних дітей, нехай не звертають навіть найменшої уваги не цей звіт тих «спеціалістів». Бо наші турботи є тісно пов'язані з дальшою долею вражених радіацією дітей.

Теодосій Андрушко

ЗАКОН ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Справі відшкодування реабілітованим жертвам політичних репресій в Україні присвячується багато місця на сторінках київської «Літературної України», з 23 травня 1991; автором статті в цій справі під наг. «БОРГ» є парламентарний кореспондент Вітольд Кирилук.

Пан В. Кирилук ляментує над повільним темпом переведення цього закону в життя, над зволіканнями та перешкодами, які ставлять «тверді» партійці та тяжке до зреалізування сплатення боргу — відшкодування репресованим.

Бо як віддати борг людині, запитує пан В.К., яку злочинно вбито? Як повернути людині п'ять, десять або п'ятнадцять років життя змарнованого в неволі? Як повернути дружині чоловіка, дітям — батька? Хто винен за ці кривди?

В. Кирилук пише, що коло винуватих дещо розширилося, до сталінсько-беріївської зграї, долучили ще тут гурт «незламних», хоч імена їх досі видніють на різних вулицях та площах, а декому ще кладуть до крем'яних монументів квіти. Не має теж офіційного державного каяття, ані серйозного аналізу системи, яка породила нечуване в світі свавілля. Вже в роки перебудови вмирили спец'язні в спецтаборах. А на сесії Верховної Ради України, в час обговорення того пекучого питання, лунали голоси членів КПУ про передчасність такого закону.

Дальше подає пан В.К. цифри, якими варто б запізнатися: «З 1953-ого року в Україні реабілітовано 485.457 осіб. Понад 200 тисяч справ досі не розглянено. Ще не дійшла черга до засланих і виселених адміністративно. Це 500 тисяч чоловік, серед них куркулі і члени їх сімей — 12.340 чоловік, кримські татари — 188.626 чоловік, сім'ї керівників і учасників «банд» ОУН, бандопосібники та їх сім'ї — 192.543 чоловік, особи німецької національності — 44.133 чоловік, особи польської національності — 23.519

чоловік, особи національностей, що перебували в стані війни з СРСР — 38.720 чоловік, колишніх службовців корпусу Андерса і сектанти єговісти — 8.984 чоловік.»

Новий закон передбачує тим, що ще живуть, 140 карбаванців за кожний місяць в ув'язненні, але не більше як 12 тисяч разом. За обліком КДБ та Т-ва репресованих, уряд винуватий відшкодування 60 тисячам осіб. Але на виплату треба покищо ще заждати!

Пан Кирилук згадує, що у Верховній Раді прикро було ще почути такі втерті кагебіські терміни як «куркулі» та «бандоформування», «пособники» і тп. Було багато емоційних дебат навколо того чи треба уважати злочинними організаціями ОУН та УПА.

Депутат Ю. Гнаткевич, у своєму виступі, запитує колишніх бандерівців: «як могло таке статися, що взяли до рук зброю і пішли проти радянської, народної влади?» А відтак, ніби сам собі, відповідає: «Мій дід Іван мріяв, що прийде зі Сходу нове життя. Не було меж радості в членів КПЗУ. (комуністи в Галичині). Та незабаром почали зникати найбільш активні за Польщі люди, священики, члени КПЗУ. В людей відібрали коней, реманент, землю й організували колгоспи... Мій дід зброї не взяв, інші взяли.»

Поважні сумніви викликала стаття 2-а закону, де з поміж осіб, які не підлягають реабілітації, опинилися тз. «пособники». Під цю категорією опинилися тисячі, тисячі людей, які дали їсти, ночівлю, а то й самі зазнали пограбування. Тоді йшли нескінчені товарні ешелони на Сибір з «пособниками». М. Поровський (нар. депутат) наводить такий промовистий документ:

«Маршрутний лист. Вагон ЗАК-у, 18. жовтня 1950-ого року. Станція від'їзду — Львів, напрям — Іркутська область, східно-сибірська залізниця. Соціальний контингент — бандерівці. Склад вагона: перестарілих мужчин —

ЗАКОН ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

10, дорослих — 34, дітей пониже 7 літ — 18.

Прохання (донос) конвоїра: стукали у двері вагона, просили молока дітям, потребували лікаря, кинули лист крізь шпару вагона. Співали бандерівську пісню «ЗАПОВІТ» (!). Просили замінити діраву «парашу» і нарікали, що у вагоні холодно.»

Після доносу конвоїра, прийнято такі рішення: «остерегти в'язнів, що на випадок порушення правил поведінки — буде вжита зброя. За спів бандерівської пісні — скоротити хлібний пайок, молока не має — конвой не везе із собою корови. За кидання листа крізь шпару вагона — не буде видаватися вода, «парашу» замінити не можна, ogrівання вагону не передбачається.»

Підпис під тим документом: Ст. лейтенант НКВД Дмитрук, лейтенант НКВД Москальцов.

Підтверджується, що з текстом рішення обзайомився староста вагону Голько.

На виступ депутата Поровського була шкоро реакція. Після кількох днів одержав він листа від Олега Голька, сина Федора — старости вагону. Федір повернувся із заслання та помер в рідному селі, не дочекавшись реабілітації. А

син Олег Федорович їхав з батьками тоді у спецвагоні ЗАК-у. Повернувшись, він написав листа до голови В.Р. України, Л. Кравчука: «Мені було 7 років і засвідчую, жорстокість органів НКВД — МГБ перевершувала жорстокість татар і турків, коли вони плюндрували Україну. Робіть усе, щоб більше подібного не повторилось з українцями».

А Миколі Поровському, Олег розповів як случилася його доля: повернувшись із Сибіру, Олег виїхав до Симферополя, здобув освіту, працював в університеті. Праця звела його з М. Багровим — тоді науковцем, а нині один з «батьків» кримської автономії. Шкоро М. Багров перейшов в обком КПРС секретарем. Олегові згадали його «бандерівське» дитинство. Справою зайнялись орган КГБ. Довелось виїхати з Симферополя, починати наново життя!

Виглядає, що якщо ти є вірний слуга КП, йтимеш все вгору та вгору, а якщо в тебе тавро «бандерівця» ти останешся заслуженим на вічний застій. Та й не одній людині, а всьому галицькому людові таке ж призначення, хоч би за те, що вони досі говорять рідною українською мовою.

Подав з «Літературної України»

Т.О. Андрушко

ЗАРЕЄСТРУВАЛИ БРАТСТВО

В Івано-Франківському виконком Обласної Ради народних депутатів зареєстрував новоутворене Братство Української Повстанської Армії (УПА) Прикарпатського краю. Квартира братства знаходиться в Івано-Франківському.

Ділимося сумною вісткою з членством ОУН та українським громадянством Австралії, що несподівано, 6.6.1991 р., в дорозі на Україну, в Празі, помер на 67-ому році життя наш довголітній член

РОМАН БОЙКО - КУЛЯ

Покійний, житель Аделаїди, колишній член АБН, відзначався безприкладною жертвенністю та відданою працею в рядах СУМ та ЛВУ. По собі залишив знаки своєї праці, особливо на оселі СУМ «ОРЛИК».

Роман Бойко — Куля, уродженець села Ремезівці, що на Золочівщині, вже за молодю став членом ОУН, бо вірив,

що в рядках ОУН здобуде волю для свого народу. Згодом в рядках УПА та в 1-ій УД УНА він продовжував цю боротьбу за волю України.

До Австралії прибув він на початках 1950-их років та працював в Організаціях Визвольного Фронту, на різних постах аж до своєї передчасної смерті.

Його, в глибокому смутку, дружині Марії, братові в США та Його Родині в Україні висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Спи друже Куля, заслуженим сном і про волю України сни!

ВІЧНЯ ТОБІ ПАМ'ЯТЬ!!!

**Тереновий Провід ОУН
в Австралії**



бл. пам. Романа Бойка

який упокоївся у Бозі 14.6.91 р.



Ділимося сумною вісткою з членством ЛВУ та українським громадянством в Австралії, що несподівано, на 67-ому році життя помер член Головної Управи ЛВУ

бл. пам. РОМАН БОЙКО

Покійний був активним членом АБН-УАЛ-ЛВУ в Аделаїді, був жертвеним членом СУМ, ініціатор різних праць для СУМ на їх оселі "Орлик", адміністратор "Народного Дому, та кількарічний голова Церковного Братства при Церкві Св. Покрови на Вейвіл. Відзначався працьовитістю та жертвенністю на різні церковні та громадські цілі.

Найбільшою Його мрією було ще раз повернутися на Батківщину та скласти вінок на могилі свого батька. В дорозі на Україну, у Празі він нагло помер.

У глибокій жалобі залишив він в Аделаїді дружину Марію та Родину, як і багато односельчан села Ремезівці, що на Золочівщині. В Америці залишив брата, а в Україні численну Родину.

Наші найщиріші співчуття Його дружині Марії, односельчанам та Родині.

Вічна Йому пам'ять!

Управа ЛВУ в Австралії



ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ ДРУГА

В п'ятницю, 7 червня 1991 р., спільнотою Аделяйди потрясла несподівана сумна вістка: загально-поважаний та добре всім відомий, невтомний Роман Бойко, нагло й невідклично відійшов від нас у вічність.

Ще кілька днів тому, з аделяйдського летовища, відправляли його дружина, близькі друзі та сусіди в дорогу на рідну Батьківщину. Всі були в емоційному піднесенні, бо ось-ось, тиха, прихована мрія Романа мала здійснитися. Після 47-літньої скитальщини на шляхах Європи та Австралії, він знову побачить свою Батьківщину, яку старався боронити із зброєю в руках, побачить своє рідне село Ремізівці та зложить вінок на могилі свого батька. Із собою віз він відео-камеру, щоб все це записати на відео-стрічку та згодом могти показувати своїм друзям в Аделяйді. Тільки малий, невидний серпанок суму пересувався по його обличчі. Його рідна дружина Марія, через погане здоров'я, не могла разом з ним відбутися цю далеку довго-очікувану подорож.

Та примхувата доля не дозволила Романові досягнути мрії. Вже на порозі Батьківщини, зупинаючись в Празі, несподівано він попрощався з тим світом, перервалася нитка його життя.

Роман, колишній вояк І-ої УД УНА, був високим, ставним чоловіком, сильної будови та веселої вдачі. 67 літ життя, аж ніяк не показували його віку на його погідному обличчі. Тому нагла смерть сильно заскочила не тільки близьких друзів, але й все українське громадянство Аделяйди. Через 18 літ він був адміністратором Народного Дому та членом Управи УГПА. Від 50-их років був членом СУМ, АБН та згодом УАЛ-ЛВУ. До дня смерті був він фінансовим діловодом в Головній Управі ЛВУ. Як довголітній член СУМ-у, був неофіційним господарем оселі СУМ — «Орлик» на острові Гайндмарш. Не має там такої будови, до якої не прикладав він своєї трудолюбивої руки. Він же й проєктодавець та архітектор Хреста на оселі з пропам'ятною плитою — Пам'ятник 1000-ліття Християнства в Україні. На пості голови Братства при Церкві Св. Покрови на Вайвіл, виконував він багато різних робіт, в тому числі й направи куполи.

Більшість робіт — це безплатна праця. Належні йому суми він вкладав

назад на потребу Церкви. До речі, він та його дружина Марія, є жертводавцями — меценатами Народного Дому.

В кожній організації, він снував пляни про придбання потрібних до праці фондів.

В суматосі 2-ї світ. війни він не був в стані придбати високу чи навіть середню освіту. Однак це не перешкоджало йому бути добрим організатором. В Аделяйді мало було людей, які під тим оглядом могли б йому дорівняти.

Бог не обдарував його та дружину Марію діточками. Тому і найбільше своєї організаційної енергії він віддає саме молодечій Організації СУМ. Молодь СУМ-у для нього була його великою сім'єю.

То ж і не диво, що українська спільнота Аделяйди гідно вшанувала його пам'ять своєю численною присутністю на похоронних обрядах, що відбулися таки в «ЙОГО» Церкві Св. Покрови, в п'ятницю 14.6. та суботу 15.6.1991 р. Велика церква була вщерть виповнена жалібною громадою. Вірні парафіяни, сумівці, дивізійники, католики й православні (були й знайомі австралійці) всі прийшли, щоб віддати останню честь та відпроводити його на місце вічного спочинку на цвинтарі Дадлей Парк. Отець Сенів, довше зупинився зі своїм прашальним словом. З жалем побратими дивізійники, стійкою при домовині, віддавали йому останній поклін. Низько склонились голови членів Головної Управи ЛВУ, прашаючи свого друга — співробітника.

А на кладовищі прашали його жалібним словом представники організацій Аделяйди. Особливо зворушливим було останнє слово його молоді похрестниці Наталки Полішко. Вона хіба говорила устами всієї сумівської молоді.

Тужливим «Видиш Брате Мій» прашали його востаннє колишні військовики, піснею зарезервованою для колишніх вояків, на їх похоронах.

Теплими словами згадували його на похоронній тризні в залі Маркіяна Шашкевича. А мені якось, крізь сльози, тяжко було позбутися думок: «Ах ти доле примхувата, доле нещаслива!»

Вічна Тобі Пам'ять дорогий друже Романе!

Вічна Тобі Пам'ять!

Теодосій Андрушко



За Вільну Укра

ОПИС

з 1 лютого 1990 року

СЕРЕДА, 19 червня 1991 року

ОКІЙНО...

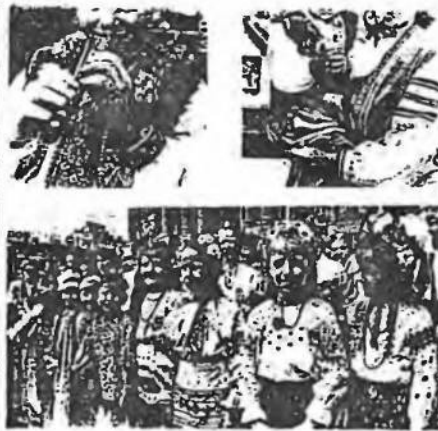
4. **Упаковка:** Упаковка должна обеспечивать сохранность груза при транспортировке и хранении. Упаковка должна быть прочной, герметичной и соответствовать требованиям безопасности.



Іоляке

буле й маючі на
в певній згоді з
й бабуні
ІСТАНІСАСКІ
на 23.2.1991 скл
решення подаю
підписи за зовес
і об'єднані з прош
2. Складом за гр
змізи Шугарів
7. Кіндратівська
ідемі з надійшли
воницей до тейс
а й ввек
Клидз винагоди
і чотирма своїми об
тими

Вісник ІА нагадує, що всі члени Асоціації є членами Руху за Україну.



Новогодская

Газета выходила с 1 апреля 1940 году	№	ЧЕТВЕР, 6 апреля 1941 году	№	№ 97 (1480)
--------------------------------------	---	----------------------------	---	-------------

СПІЛЬНА ЗАЯВА

[illegible][illegible]

Українська
ДУМКА
ТРИМЕРИ

ЗВЕРНЕННЯ ПРОВОДУ ОУН
 1. БУДЬ ПРАВИДИЛНИЙ І ДОБРО СЛАСИВ. 2. НЕ ПИТИ АЛКОГОЛ. 3. НЕ КУРИТИ.

SPETTY IS CAPTAIN BATTALION
OF KANSAS CITY FIREDEPT

Publication No. 5927 5418 Registered by Amdahl, Inc. in the U.S. Pat. & Tm. Off. as a TRADE MARK of Amdahl, Inc.

ВІЛЬНА ДУМКА

HERMAN KRAINSKY
NATHANIEL A. ANTON
LAWRENCE J. BROWN
Persons interested in either
of these cases may wish to
write to the following address
for further information:
JAMES J. BROWN, Director, FBI
Washington, D. C. 20535

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Verleger und Inhaber: Druckgenossenschaft „CICERO“ e.G., Zeppel
Verantwortlicher Redakteur für Inhalt und Anzeigen: W
Zeppelinstr. 67, D-8000 München 80
PETER KONECNA

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом ватора, не
поглядом редакції

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i wyprawiania mowy
Druck: Druckvermessenschaft „Cicero“ e. G., Zennelinstr. 67, D-8000 München 80. ☎ 48 25 33/36

UKRAINISCHE

»SCHLACH
Zennelinstrasse 6

RO* e.G., Zeppel
und Anzeigen: W
000 München 80

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

[illegible]

У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

1. **ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА**
МОСКОВСКОГО ДОГОВОРА
 — В. Г. Егоров, В. С. Егоров.
 Впервые 345 страниц опыта
 дипломатии советского народа
 в области внешней политики.
 Издание второе, новое.
 1989 г. 1000 экз. 100 коп.

2. **ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА**
МОСКОВСКОГО ДОГОВОРА
 — В. Г. Егоров, В. С. Егоров.
 Впервые 345 страниц опыта
 дипломатии советского народа
 в области внешней политики.
 Издание второе, новое.
 1989 г. 1000 экз. 100 коп.

FORMS 67-3075-2 (10-64)
GPO 54-124-7174-00

[illegible]

• Церква і життя:
хроніка подій

МИТРОПОЛИТ ВОЛОДИМИР СТЕРНЮК — ДОКТОР СВЯТОГО БОГОСЛОВІЯ

В половині травня у супроводі о. Йосифа Міляна (студита) та мащенаса Олександра Курдидика владика Кир Володимир Стернюк відбув до США і Канади. Вїзд митрополита за океан обумовлений двома причинами. Перша — надання йому почесного ступеня доктора святого богословія в колегії святої Марії в Еммітсбургу (штат Меріленд, США). Друга — участь в урочистостях на відзначення 100-ліття українського поселення в Канаді.

Колегія святої Марії — один з найстаріших на Американському континенті католицький університет, заснований 1808 року французьким священиком Джоном Дубуа. Почесним титулом доктора святого богословія університет щорічно нагороджує представників різних національних церков, які «вірні і чесно служать країні і релігії». Цей титул є немовби заохочувальною премією для тих християнських діячів, які своєю жертвовою працею вказують любов до ближнього. Цьогорічний лауреат почесної нагороди удостоївся її за кнадзвичайне і хоробре життя в його праці в церковній службі.

Програма подорожі по Америці нашого архієрея включила відвідини всіх єпархій митрополії УГКЦ в США, зустрічі з архієреями, пастирями та вірними цих єпархій, архиєрейські служби Божі, відвідини українських громадських і харитативних організацій, зустрічі з представниками преси, радіо.

У Канаді достойний гість був



присутній на святі Теронтської єпархії (найбільшої і найстарішої в Канаді), яким 9 червня розпочалося ювілейне обходження 100-літньої присутності українців на канадській землі. Святкування започаткувала архиєрейська служба Божа на прекрасно влаштованій території Всеканадської виставки над озером Онтаріо, при великому зданзі народу. Передбачаються відвідини і зустрічі владика Володимира з представниками та керівниками різних українських громадських, політичних і культурних організацій. Очевидно, будуть також зустрічі з представниками влади Східної Канади. У програмі владика є також відвідини осідку митрополита УГКЦ в Канаді Максима Германюка у Вінніпегу. Крім того, запланована поїздка до столиці

Канади Оттави для зустрічі з папським нунцієм та візитації Української греко-католицької семінарії. Ці та інші зустрічі, як, наприклад, з представниками української та іншомовної преси, студентами різних університетів, візитації у представництва інших конфесій, будуть залежати від стану здоров'я нашого митрополита, інших об'єктивних ситуацій і, розуміється, часу.

Поздоровляючи владика Кир Володимира з одержанням високого почесного титулу доктора святого богословія, бажаємо йому здоров'я для виконання запланованої програми і щасливого повернення на рідну землю.

Іван ГРЕЧКО,
голова клубу греко-католицької інтелігенції м. Львова.
Фото Володимира САКВУКА.

Пульс політичного життя

НА КРУТОЗЛАМІ

Зі ще свіжих травневих краківських вражень чи не найрельсфніше затямилась зчлива (при горнятку запашної кави) розмова у тамтешньому магістраті про проблеми планетарні й плиткі, всеосяжні й особистісні, політичні й побутово-гастрономічні, словом, про життя-буття сусідів, один з яких вже скинув вериги «світлого майбутнього» й ступив на поріг світової цивілізації, а другий, ще уярмлений, готується й собі постукати в поки що зачинені двері омріяного європейського дому, в котрому хазайнують християнська мораль та загальнолюдські цінності, а не утопія-примара. Делікатно вели мову краківські урядовці про те, що світ лише тоді визнає незалежну Україну, коли українці самі одностанно заявлять про свою самостійність і не лише у Декларації про суверенітет, а й у новій Конституції, під час референдумів. У Прибалтиці, Вірменії, Грузії, Молдові населення, навіть російськомовне, категорично заявило про своє бажання жити в незалежних державах поза Союзом, тому й світова співтовариство має чи не найсильніший аргумент у розмові з Кремлем — волевиявлення народів.

Результатами референдуму в Україні тішилися кожен по-своєму: імперкомуністи на чолі з Гуренком, суверенкомуністи з команди Кравчука, демократи-галичани, які ще раз підтвердили свою вірність ідеї самостійної держави. З одного боку, неоднозначність оцінок вселяла надію на швидку зміну амплітуди коливань громадської думки, з другого — було сказано «да» Союзові, і світ не міг зігнорувати цього неголосного, але таки промовленого твердження.

Перебіг травневих подій знову повернув усе на «круги своя»: імперкомуністи самозречено, мов камікадзе, відстоюють «соціалістичний вибір», від якого вже відмовився увесь світ (остання новина: нещодавно заявила про саморозпуск компартія Великобританії). Дехто з політологів припускає можливість албанського варіанту в Україні: КПУ, маючи більшість у парламенті, залишившись найреакційнішою силою, візьметься «будувати» комунізм в окремо взятій державі. Демократичні зміни в Росії лякають верхівку КПУ і військово-промислового комплексу, підводиться з колін Білорусія, не звертає зі шляху до незалежності Молдова, про західних сусідів й мови нема. Україна може залишитись однією-єдиною з соціалістичним вибором і керівною та спрямовуючою силою... Може, якщо народ буде слухняним статистом, вже вкотре дасть себе ошукати. Однак не той тепер Миргород... Сьогодні погляди прикуті до сходу України, там-инні вирішується наше майбутнє. Інтересний центр, уряд Павлова підкидають «все більше аргументів» явно не на користь Союзу, що додає радикалізму сили буйно розростатися на східних теренах. Точно зловив політичний момент спільний збір Галицького проводу УРП, задекларувавши: «З Богом і любов'ю в серці до свого знедоленого народу і до України, без вирішування націоналістичних ідей у своїх програмних документах докласти всіх зусиль до побудови мирним, парламентським шляхом самостійної Української держави». Мудрий радикалізм, що спирає-

ться на глибоке розуміння реалій сьогодення, непростих перипетій суспільного розвитку.

Вирушив у передвибірне турне по Росії негавоманий Борис Ельцин, блискучу перемогу в Грузії здобув Звіад Гамсахурдіа, на повному серйозі заговорили в Україні про майбутнього президента республіки. Називаються різні кандидатури на чільний пост. Рух, партії, громадські організації готуються висунути своїх достойників. Вибори президента мусять стати помітною віхою на шляху до незалежної України, до громадянського миру й злагоди. Використовуючи на повну силу всеукраїнську трибуну для пропаганди незалежницьких ідей, демократичні сили повинні не допустити розпрошення сил, зупинитись на одному-двох достойних кандидатах. КПУ поведе масовану атаку, очевидно, за Гуренка або за члена політбюро Кравчука. Леонід Макарович, якому у Львові вручили символічну гетьманську булаву, не проти перетворити її в реальний атрибут влади. Серед імовірних своїх суперників він першим назвав В'ячеслава Чорновола. Це не просто реверанс в сторону опозиції, це тверезий прогноз політика.

Кандидатура В'ячеслава Чорновола, без сумніву, буде підтримана найширшим загалом української спільності. Вагомий міжнародний авторитет, великий досвід політичної і, останнім часом, державної роботи, непересічність особи, аналітичний спосіб мислення — все це робить шанси голови Львівської обласної Ради, на мою думку, реальними. Після технократичного брежнєвського найвищого керівництва, що довело Україну до повної розрухи, прихід до влади гуманітарія став би логічним кінцем ганебної епохи партномеклатури. В історії нашої державності були історик Грушевський і журналіст Петлюра. Сучасний політичний момент підказує імена побратимів В'ячеслава Чорновола по правозахисній діяльності — Вацлава Гавела, Леха Валенси, Левона Тер-Петросяна, Звіада Гамсахурдіа, що вже впевнено почуваються на найвищих щаблях влади і реалізують найголовнішу справу свого життя.

Чи готова Україна обрати президентом колишнього політ'язня, радикала, політика європейського масштабу? Якщо обиратиме весь народ — то шанси у В'ячеслава Чорновола будуть надзвичайно високими.

Сказане не означає, що нема інших достойників, гідних президентства. Слава Богу, політиків і державних мужів високого рівня в Україні немало: Ігор Юхновський, Степан Хмара, брати Горині, Левоко Лук'яненко, Леонід Кравчук, Лариса Скорик, Сергій Головатий, Іван Драч...

Ненамарне прожила Україна тридцять один травневий день: поповнила політичний і державницький «бюджет», здригнулася від зойків побитих гумовими палицями коростишівців, обурилася черговим беззаконням проімперських сил у Литві, відчула на собі подаровані соціалістичним вибором інфляцію, дорожнечу, соціальну безперспективність, на крутозламі доби зробила ще один рішучий крок до свободи та незалежності. Немало кроків ще належить зробити, але ми — в дорозі, ми — йдемо!

Олександр МАСЛЯНИК.

11 червня 1991 року

• Зарубіжні враження

НАЦІОНАЛІЗМ І ДЕМОКРАТІЯ ПО-АВСТРАЛІЙСЬКИ

Нещодавно на запрошення Спілки Української Молоді я відвідав Австралію. Програма мого перебування там була дуже насиченою. В Канберрі, зокрема, я мав зустрічі з сенатором Ребертом Хілом — опозиційним міністром закордонних справ; Джоном Говардом — колишнім провідником ліберальної партії; Тімом Фішером — провідником національної партії та Філіпом Родоком — опозиційним міністром імміграції та етнічних справ.

Цікавими були і розмови в Сідней з послами парламенту Нового Південного Уельсу. Я розповідав державним діячам Австралії про боротьбу українського національно-визвольного руху за власну державу, про неминучість розпаду СРСР на незалежні держави. Порушувалося питання представництва України в Канберрі та Австралії в Києві. Ми обговорювали можливості економічної співпраці між Австралією і Україною. Під час усіх зустрічей порушувалося питання, пов'язане із справою Степана Хмари. Деякі парламентарії вже написали листи в обороні С. Хмари. Я зустрівся з дорадником міністра закордонних справ ланом Робліардом, який обіцяв, що Австралія вишле спостерігачів на суд над Хмарою до Києва.

Був я також на засіданні молодих лібералів, які є членами парламенту Нового Південного Уельсу. Ліберальна партія Австралії 90 років тому створила молодіжний осередок при кожній структурі своєї партії і, як показав досвід, це виявилось дуже ефективним для якісного поповнення лав партії.

Зустрічався також з єпископом римо-католицького чину, розповідав про релігійну ситуацію в Україні. Єпископ обіцяв через греко-католицького українського єпископа подати посильну допомогу духовним семінаріям в Україні.

Виступав я і в «Сідней інституті», де були присутні австралійські політичні діячі, журналісти, представники американського консульства в Сідней.

У Мельбурні на Вічі з нагоди відзначення п'ятої річниці чорнобильської трагедії я вголосив промову українською і англійською мовами. Корисною була зустріч з Джоном Хелмером — консултантом з економіки штату Вікторія. Штат підписав договір з Азербайджаном в різних ділянках економіки. Подібний договір буде підписаний штатом Вікторія з РСФСР в кінці червня в Москві. Ми розмовляли про можливість підписання договору штату Вікторія і України в кількох галузях: важкої індустрії, виробництві алюмінію, технології переробки базових. Велась переговори з телекорпорацією «Телеком» про будівництво і встановлення телевізійних систем в Україні тощо. Очевидно, що співпраця штату Вікторія і України в політичному аспекті не дуже вдала, однак з економічної точки зору вона могла б бути дуже корисною для обох сторін.

Відбулися зустрічі з українськими бізнесменами, які зацікавлені у закладенні в Україні підприємств. Однак стримує те, що нема ще гарантій захисту їх власності на території республіки. З багатьох розмов з ними я зрозумів, що виїздити на За-

хід повинні наші підприємці з конкретними пропозиціями. Лише тоді співпраця може практично втілитися в життя. Всі питання на Заході розв'язуються на професійному рівні. Пан Борець з Сіднея обіцяв фінансувати видавництво книжок для дітей і молоді.

Обговорювалося питання будівництва у Карпатах відпочинково-таборових комплексів із залученням іноземного капіталу.

В кожному місті, де перебував, зустрічався з українською громадою, відвідав українські школи, побував на уроках в багатьох класах. Зустрічався з юнацтвом, дружинниками і Крайовою управою СУМ, побував на репетиціях і концертах танцювальних та співочих колективів.

В Австралії проживає більш як 30 тисяч українців. Українське життя в Мельбурні, Сіднеї, Канберрі, Брісбені, Перті, Н'юкаслі, Джіллонгу добре організоване. В кожному місті є церкви греко-католицької і автокефальної громад, діють українські школи, передаються кілька разів на тиждень радіопередачі українською мовою, публікують українські кооперативи і магазини. Осередки СУМ і «Пласту» мають свої табори в горах або в лісі. Видаються українські газети і журнали. Переважна більшість молоді навчається в університетах. Однак існують і серйозні труднощі в залученні українців до української громади.

В Австралії за останній час побувало немало українських політичних діячів: Дмитро Павличко, Володимир Яворівський, Андрій Черемський, Михайло Осадчий, Левко Лук'яненко, Богдан Горинь, Роман Іваничук. Приїзд кожного українського політичного і державного діяча на Захід і зустрічі з державними і громадськими лідерами, безумовно, мають важливе політичне і дипломатичне значення. Таким чином Захід все більше дізнається про Україну, яка бореться за відновлення державності, встановлюються політичні й особисті контакти. Ми ж, їдучи за кордон, можемо багато корисного почерпнути з досвіду світових демократичних систем. Отож нам, українцям, необхідно бачити світ і показувати себе світу.

На власному досвіді я переконався, наскільки важливе значення має зараз зовнішньо-

політична діяльність визвольного руху. Ми повинні посиляти на навчання за кордон найбільш талановитих і національно свідомих юнаків та дівчат. Виїзди в країни, де є добре зорганізована українська діаспора, політичних діячів, мистецьких колективів відроджують там українське життя, розширюють перспективу молоді, додають їй оптимізму.

Приємно відзначити, що в Австралії не існує міжпартійної боротьби. На кожній зустрічі зі мною були присутні бандерівці, мельниківці, двійкарі, представники уряду УНР та інші. Українська громада в Австралії діє як єдиний національний організм. Серед молоді особливо хочу виділити Стефана Романіва і Михайла Моравського, які докладають дуже багато зусиль на громадській ниві.

Часто точиться дискусія на тему «Націоналізм і демократія». Українці в Австралії дуже дивувалися, коли я їм розповідав, що в нас деякі політичні діячі і організації роблять поділ і протиставлення між націоналістами і демократами. Вони ніяк не могли зрозуміти цього, бо вважають, що націоналізм нерозривно пов'язаний з демократією. Націоналізм — це суть життя і діяльності політичних організацій і народу, а демократія — це форма, терез яку націоналізм втілюється в життя українським народом. Штучний поділ на націоналістів і демократів, який втілюють у життя Володимир Яворський, Олег Вітович, Юрій Микольський та інші, є дуже шкідливим і згубним для української справи. Ми повинні «триматися купи». Справжні націоналісти ніколи не повинні розділяти і протиставляти українські організації і окремих людей, які стоять на засадах української державності. Між ними може мати місце лише справедлива конструктивна критика і співпраця.

З постановам Української держави українські громади США, Канади, Англії, Німеччини, Франції, Бельгії, Австралії та інших країн зможуть подати нам конкретну кадрову, фінансову і консультативну допомогу. Сьогодні ж вони фактично виконують роль українських неофіційних представництв.

Ігор ДЕРКАЧ,
народний депутат України,
голова секретаріату СНУМу.

8 червня 1991 року

Молода Галичина

ЛЕМКИ СЬОГОДНІ

Ми всяку долю переживали протягом історії і не розчинилися цілковито в жодній із численних національних стихій. Безсумнівно, велике значення мало наше географічне положення на кордоні східно- та західноєвропейських культур. Впливи сусідів взаємно протидіяли одне одному і виробили своєрідну лемківську відірваність. В іншому випадку, хіба змогли б вистояти та довести до кінця XX століття самобутню культуру і діалект, будучи географічно розмежованими хребтом Карпат на Північ, та Імволем Лемківщини, розчленовані територіально, бо, до того ж ділились в межах Австрійської імперії, Угорщини, Польщі і Чехо-Словаччини, та й, зрештою, перебуваючи в змусовій ізоляції від матірнього українського етносу, який через історичні умови сам не мав однієї державності? Нас стільки разів гнали в розбурханій історії, а ми не дали зламатись, не віддалися жодному асиміляторському наступу. Ми не отали поляками, словаками, австрійцями, чехами, росіянами, бо мали свій етнічно-релігійний стержень. Після кожної бурі підводилися і розпрямляли плечі. Поки не настав трагічний 1945 рік. Черговий переділ політичної карти не передбачав місця для лемків на їхній споконвічно прадідовській землі. Чи залишилось сьогодні щось від колишньої Лемківщини, від її великого і гордого роду?

— Залишилось!

Розкидані по світу групи численніші у Словаччині та українському Закарпатті, де

що менші і розкинені еміграційні осередки в США, Канаді, країнах Латинської Америки, далекої Австралії. Основна ж частина, котра проживала на північних схилах Карпат, розділила трагічну участь депортованих до СРСР та північно-західних воєнодів Польщі. «Нашого цвіту по всьому світу» — таким є українське прислів'я. Так і наг, бо де сьогодні батьківщина цих людей, розкиданих чи не по всіх закутках планети? За який такий гріх перетворено нас, як колись євреїв, у «наїзове плем'я» вічних блукачів? Лемківщина, земля дідов та батьків, без лемків існує лише номінально. Підрізано наше коріння і почеплено нас у просторі.

Безперечно, переселення на Україну мало багато позитивних моментів. Відбулося злиття дочірньої етнічної групи лемків в єдиний український консолідуючий потік, що своїм взмоцненням збагатив українську націю. Довго довелось б перераховувати вихідців з Лемківщини — визначних науковців, діячів літератури та мистецтва, що внесли вагомий вклад у культурний потенціал всієї України. Але ж якою дорогою ціною за все це заплачено! Бо втрачено не лише вітчизняну землю, а й самобутню архітектуру, одяг, мистецтво, народні промисли і, чи не найголовніше, діалект, лемківські говірки, фольклор, а разом з ними своєрідну ментальність найзахіднішої гілки українського народу. Розпочата Інститутом етнографії та народних

промислів робота над двотомним збірником «Лемківщина» збере лише крихти, пронесені через 46 років забуття.

Сьогодні пожинаємо плід нашого знівченого національного минулого, плід довгої епохи невігластва та нігілізму. Ще недавно кілька вчених із столиці здивовано знизували плечима на звістку про утворення у Львові 1989 року суспільно-культурного товариства «Лемківщина». «Навіщо? Адже не створюють суспільно-культурних товариств інші українські горині — бойки і гуцули?» — заставляли вони, сприймаючи це як чергову «бляху» невгамовних західняків. І дійсно, звідки їм знати «навіщо», коли в жодному підручнику не наведено ані рядочка про трагічну долю колишніх окрайних західних регіонів України? Та й чи багато людей сьогодні знає, що історія України не обмежується державними кордонами Української РСР, а простягається далеко на захід, на історичні землі Перемишля, Холмщини, Надсянщини, Припівщини.

Аби зберегти хоч якусь частину культури переселенців з польської території, у Львові створено це товариство «Холмщина» і «Надсяння». Суспільно-культурні товариства українців на Україні! Можна лише поспівчувати людям, котрі вперто намагаються утримати те, чого вже немає, тягнуть тонкі нитки історії з минулого, щоб не це зникло у майбутньому. Чи ж зараз не найкращий час, аби взяти їх під охорону? Адже

охороплюю виміраючі види рослин і тварин.

Протягом останнього півстоліття лемківська культура мала мізерну можливість свого зовнішнього прояву. Тому можна зрозуміти тих людей, котрі намагаються використати кожен шанс для збереження, розвитку і популяризації своєї культури. Чимало робиться товариством «Лемківщина» у Львові та його осередками в Києві, Тернополі, Івано-Франківську, про ще більше мріється. Випускає з підрізаного коріння свої пагілки його молодіжна секція. Відкрили для себе Б.-І. Антонича. Маємо відомих і менш відомих лемківських поетів та композиторів, більшість з яких ніколи не друкували та не популяризували. Маємо прекрасний хор «Лемковина», що тримається на ентузіазмі керівника І. Кушніра та його учасників. Маємо палких ентузіастів і любителів — істориків, народознавців, художників, різьбярів... І маємо цинічні насмішки тих, хто не розуміє нашого болю і трагедії.

Будується лемківська церква, фонди на яку надходять, виключно, від ентузіастів з далекої Америки. Потрібні не стільки кошти, скільки реальна допомога: будматеріали, будівельна техніка. Врешті-решт, потрібне приміщення для самого товариства, адже воно чи не найчисленніше у Львові (понад 1 тисячу чоловік), а дотепер спротивом тулиться до трикімнатного приміщення завжди зайнятого Фонду культури.

Ми всі — діти однієї матері-України: бойки, лемки, гуцули, подоляни, поліщуки... Кожного мати пізнає по голосу. Що ж станеться, як всі її діти, кожне з своїм характе-

ром, в своїм способом мислення і своїм самовираженням, яке здатна розпізнати лише мати, одного дня будуть зведені до середньостатистичного українця в козацьких шароварах? Чи ж стане багатшою від цього Україна? Тому не треба сьогодні розцінювати прагнення лемків мати діалектичний словник, антологію поезії чи історію Лемківщини як дивацький сепаратизм.

Настав час, врешті, доказати самим собі, що наша думка про власний патріотизм має достатню основу. Слід критично глянути на самих себе і перестати бачити у лемківському все другорядне лише тому, що вони не тут народилися, не з таким наголосом говорять, не такі, як усі, мають звичаї. Сила кожної культури. Її привабливість вимірюється не її одноманітністю, а багатством форм та їх виявом. Збіднюймо себе і далі. Сьогодні час збирання національної спадщини по усіх найвіддаленіших куточках Батьківщини. Тільки сумою визначених історією багатограних культур ми можемо вступити у завтрашню суверенну Україну. Чи ж знайдеться там місце оспіваним Б.-І. Антоничем «лемкам в крисанах», які зпоміж усіх регіональних українських груп, переселених з Польщі, мають найповніш виражене етно-фольклорне (обличчя)?

Замислімося над сказаним тут, аби переконатись, що допомога лемкам — це допомога усій нації. Бо культура лемків — невід'ємна частка багатства культури України.

**Наталія ШЛЯХТОВСЬКА,
Олександра КИРИЧУК,
члени товариства «Лемківщина».**

Дмитро ПАВЛИЧКО /"Літературна Україна"/

«НЕ ДЛЯ ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ І НЕ ДЛЯ ВІЛЬНОГО НАРОДУ»

Надсилаючи на наш розгляд проект «Договору», Михайло Горбачов пише, що цей документ укладався, змінювався, уточнювався повноважними представниками республік. Однак, як відомо, М. О. Шульга, який брав участь у виробленні проекту «Договору», не мав на це жодних повноважень Української республіки. На фоні огрому неправди, фальшивості, політичного езуїтства, з яких складається проект «Договору», ця маленька брехня майже непомітна, але вона говорить про те, що в самому зародку цього документа панує зневага до точності мислення, злочинна довільність і безвідповідальність.

Проект «Договору» складався не з ініціативи українського парламенту чи якогось форуму іншої республіки, — він складався на вимогу центру та з допомогою людей, котрі виражали волю центру, а не волю свого народу — ось промовистий факт, за яким стоїть сталінська традиція не рахуватися з думкою рес-

публік, з бажаннями та помислами народів.

Проект «Договору» починається преамбулою, в якій що не слово — то неправда, що не позиція — то лицемірство й брехлива фразеологія. «Держави, які уклали цей договір» — перше його речення і перша лжа. Які держави? Де вони? Чи має, бодай, одна з них валюту, армію, контроль над власною територією, амбасади й консульства? Хіба ці держави — не паперові кубики в руках кремлівського магістра, який забавляється тим, що то складає, то валить слухняні побудови з пап'є-маше. Михайло Горбачов, обіцяючи створити Союз суверенних держав, ошукуючи наївних націоналів показною пошаною до Декларацій про державні суверенітети, як з'ясувалося, плекав зовсім іншу надію, а саме — піднести з руїни сталінську структуру, як він сам висловився: «живу, реальну федерацію, а не якусь спілку, не якусь асоціацію, не якусь конфедерацію».

У вступі до проекту «Договору» говориться, що ті, з доз-

ВИСТУПАЮТЬ ПИСЬМЕННИКИ ДЕПУТАТИ

волю сказати, держави визнають право націй на самовизначення і, виходячи з цього, власне, вступають у Союз. Хіба це не блюзнірство? Не насміх над здоровим глуздом? Я визнаю право, яке мені не потрібне, від якого відмовляюся, але саме через те, що я його визнаю, я відмовляюся від нього. Логіка безумця проступає тут в кожному повороті думки.

Далі в преамбулі мова йде про те, що держави, які підписують «Договір», виконують волю своїх народів, виражену на референдумі 17 березня 1991 року. Як це виглядає стосовно України? Тут неможливо не згадати про Галичину, яка одночасно висловилася за незалежну Україну, про Київ, який так само більшістю підтримував ідею самостійної Української держави, зрештою, ця ідея підтримана і більшістю народу України, який чітко висловився за Союз, але за Союз не федеративний, не унітарний, а за Союз незалежних держав. І тут нашою парламенту доведеться зайняти позицію: або ми справді виконаємо волю народу і ступимо на дорогу, що веде до створення самостійної держави, тобто в основу своєї діяльності візьмемо Договір з Росією, який ми уже підписали 27 листопада минулого року, договори з іншими республіками, або ми зрадімо народ, викинемо на сміття згадані угоди, і знову станемо колоніальною провінцією імперії, підписавши смертний вирок і собі, і всім націям, в тому числі й російській нації, — бо тільки до загибелі веде і вистиніс центр — маленька, але вла-

долюбна група бюрократів і авантюристів, сконцентрована в 58 союзних міністерствах і ЦК КПРС.

Тупикова ситуація, в якій ми опинилися, полягає в тому, що центр, хитруючи, пішов на термінологічну поступку, замінивши у назві Союзу слово «соціалістичний» на слово «суверенний», а ми, організовуючи опитування громадян України 17 березня, зраділи і виставили поняття «Союзу суверенних держав» як найближчу нашу мету, за якою бачиться і повна незалежність. Народ України повірив, що суверенні держави, а серед них і наша Українська держава — це те, за що варто віддати голос. Та знову нас обшукала кремлівська блігархія. Вони, бачите, вважає, що «Союз суверенних держав» — це ж і є федеративна система, союзна держава, що користується — єдина — повною міжнародною правосуб'єктністю, має все, що належить мати державі, а республіки — за назвою держави, а за реальністю губернії (Привіт Жириновському!). В преамбулі мовиться, що ціллю «благословенної» наддержави є дбати за духовний розвиток та добробут народів. Ну, про духовний розвиток ми вміємо турбуватися. Досить пригадати, скільки мов знищила Радянська імперія за 73 роки. Якщо одразу після революції в СРСР було 93 мови, якими йшло навчання в школах, то вже 1988 року таких мов залишилося 39! Результати духовного розквіту нашого народу ми з особливою виразністю бачимо в тих обласних центрах України, де майже зов-

сім нема українських шкіл, в тих українських університетах, де лише тепер окремі викладачі починають згадувати українську мову... А про добробут? Це ж треба віртуозного вміння і геніального дару, щоб народ, який живе на найбагатших землях Європи, обернути в жебрака, щоб обдирати його щорічно принаймні на 50 мільярдів карбованців, щоб забирати в нього мільярди доларів, котрі він заробляє, отруюючи себе димами хімічних комбінатів, вбиваючи себе і руйнуючи код своїх майбутніх поколінь радіацією, працюючи по-рабськи і живучи по-рабськи. Навіщо нам ця наддержава, ця Лапутія, фантастична країна Джонатана Свіфта, котра заступає сонце і придушує своєю вагою непокірних? Яка мета збереження федерації? Якому народові це вигідно в добі, коли людство зненавиділо зброю, адже з'явилися інші — екологічні — причини його смерті?

В проекті «Договору» з типовим для шахраїв лицедійством йдеться про те, що творці Союзу враховують уроки минулого і зміни в світі. Але ж хіба передача Союзові всіх найголовніших державних функцій, а також атомної енергетики, оборонної промисловості, зв'язку, транспорту, грошової емісії і т. д. — це не те саме, чим характеризувався структурний образ і образ сталінської держави? А щодо змін у світі, то ми знаємо — найглибші переміни сталися в сусідніх з нами країнах, які вирвалися з-під тоталітарної коринги, стали на шлях демократичного і незалежного роз-

випутку. Вчора Хорватія і Словенія оголосили себе самостійними державами. Ми вітаємо їх! Але де ж урахування змін політичного життя Європи в проекті «Договору»?

Висувають ще аргумент на користь збереження Союзу як унітарної держави — прихильність до неї деяких західних політиків, які не проти того, щоб потримати під дверима Європейського співтовариства президента Горбачова в ролі потульного прохача. Та в цьому, власне, вся їхня прихильність. Вони жадають бачити СРСР таким, як він є, бо це обіцяє вигоди від інвестицій, від дешевої робочої сили, від сировинної бази, якої промислова потужність Заходу потребує для свого процвітання. Це повинно б бути для нас особливою пересторогою перед збереженням Союзу-держави, що ситі та заможні західні доброти готові навіть платити за це збереження.

Певна річ, ми повинні бути реалістами. Але саме реалістичний погляд підказує: спочатку схвалення Конституції, вибори президента, організація своєї валютної системи і митної служби, спочатку розвиваємо економічні контакти з республіками, спочатку йде побудова держави, а вже потім сама необхідність державного буття підкаже, які союзи з ким укладати.

Не може бути суверенітету часткового, не може бути двох суверенітетів, двох конституцій на одній і тій же території. Проект «Договору» побудований не за нормами міжнародного права, а за алогічними химерними правилами та крутіськими правами унітарної держави. Природа цього «Договору» фактично не потребує нічної згоди, тут згода

присилань є такою ж необхідною, як суверенність частини федерації. Цей «Договір» відкриває можливості для центру свавільно поводитися з республіками, встановлювати свої права на їхніх землях, а ми як держава не зможемо навіть просити захисту наших інтересів ні в ООН, ні в міжнародного суду, ні в світовій громадськості.

Отже, тільки з незалежними і рівноправними західними чи східними республіками як із суб'єктами міжнародного права може Україна укладати договори, будучи так само повноправним суб'єктом того ж права.

Оскільки ситуація в центрі розвивається в напрямі реставрації великодержавного, шовіністичного режиму, уже не прихованого за маскою комуністичних ідеалів, я не втрачаю надії на те, що комуністична більшість парламенту України все ж таки об'єднає свої зусилля з демократами і поведе боротьбу за незалежну Україну. З центру йде загроза всім політичним силам і партіям, незалежно від того, чи вони виступають за державність, чи за федеративну колонію. Хто цього не зрозумів, опиниться скоро в стані відрубаного хвоста — сигнали з центру згаснуть, а він ще буде якийсь час сіпатися в передсмертних консульсіях.

Понад усе ми повинні цінувати єдність нашого народу, ми повинні зберегти і зміцнити ту єдність, подавши приклад своєю політичною далекоглядністю і вуртованістю.

«Договір», який не просто перекреслює нашу Декларацію, а намагається обернути її в мошкарку покори й рабства, — це документ не для вільних людей і не для вільного народу.

»І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ, — СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ!«

Стежучи за подіями, які проходять в Україні, в телебаченні БіБіСі стає якось ніяково і боляче, коли порівняти виступи наших «політиків» з виступами чужинців, росіян, балтів, молдаван і інших. Хто бачив і слухав Сергея Грігор'єва, речника Горбачова і представника України Сергія Осика в передачі «Тиждень у світі» з симпатичною й інтелігентною панелісткою Шіною Мек Дональд у БіБіСі-4, той зразу вдарить руками об пол. Грігор'єв говорив спокійно, розумно і до речі про цей горезвісний Горбачовський референдум, — і чи ми погоджуємося з його аргументами, чи ні, він примусив панель респектувати. Його англійська мова поправна й він доказав, що знає про що говорить.

А бідний Осика весь час заїкувався, відбігав від теми дискусії, розводив руками, мнявся, плутався і, нарешті, зовсім розгубився так, що панна Мек Дональд, співчуваючи йому, мусила нахилити його до проблеми дискусії, (коли він вдався був пояснювати різниці між росіянами, білорусами й українцями) заявляючи: «Пане Осика, ми про ті різниці добре знаємо, — але скажіть чого може Україна очікувати від референдуму?.. І підсумовуючи його невдалий виступ, сама за нього підкреслила, що Україна змагає до незалежності, — але навіряд, чи під сучасну пору це може бути зреалізоване.»

Передавали минулого року по тій же самій програмі в телебаченні виступи наших церковних діячів і самого митрополита Стернюка. І вони чесали по-російському. А от 17 березня чули ми і І. Геля голову Руху на Львівщині і В'ячеслава Чорновола, і не вірилося: обидва заявляли на публічній маніфестації, що Україна хоче бути вільною, незалежною державою і — все ж говорили на «общепонятном языке».

Мені скажуть: ситуація в Україні особливо ускладнена. Побіч десяти мільйонів росіян, маємо теж мільйони українського населення в східній і південній Україні, яким

70-літня ленінсько-сталінська найпрогресивніша національна політика накинула чужу мову, якою вони й досі, навіть через п'ять років явності й перебудови, все ще послуговуються в громадському і навіть у приватному житті. Отже не треба цих людей дразнити, треба доказати їм, що ми не шовіністи, але добрі й толерантні демократи, і тому треба говорити по-російському...

Якщо доказувати наш демократизм і пошану до інакомовних жителів України ціною зневаги нашої рідної мови, то це якийсь дивний «демократизм» і також дивна толеранція.

Приїздили і приїждять до нас з України представники політичних партій і течій, — від Гельсінської Спільки, від Республіканської Партії, від Міжпартійної Асамблеї, від Руху і т.д. І час-від-часу вдається нашим тутешнім організаціям влаштовувати їм зустрічі та інтерв'ю з місцевими впливовими людьми політичних, культурних і релігійних кіл... А наші гості вибачаються, що вони не знають англійської мови, отже доводиться говорити через перекладачів, або послуговуватись російською мовою. Пощо тоді вам панове їхати в англійський світ? Освідомлювати національно нашу діаспору або агітувати її політично непотрібно. Наша еміграція є національно свідомою, а політики у нас часто аж забагато...

Якщо хтось з провідних діячів приїждить до Англії чи до Америки і бажає, щоб його тут вислухали і допомогли нашій українській справі, то без знання англійської мови, заведви чи вони можуть сподіватися користі від такої поїздки. Очевидно, для їхнього особистого престижу, або приватної вигоди такі поїздки напевно корисні. Але не йдеться про приватну вигоду, або грошову чи партійну популярність, про особистий, або партійно-громадський капітал, а йдеться про добро української національної справи.

далі на ст.43

Молода Галичина

Булавний УПА, уродженець Лемківщини, Юрій Борець, належить до того покоління, що зі зброєю в руках мусило захищати свою рідну землю перед наїзниками. Він не є професійним письменником. Юрій Борець, опинившись з рейдуючим відділом УПА на Заході, не залишив боротьби за державність. Тепер проживає в Австралії, продовжує свою працю в суспільно-політичному житті української еміграції, беручи активну участь в праці й організації Українського Визвольного Фронту. Зарадний у житті, він створив собі міцну господарську основу і допомагає своїми засобами також у розбудові громадського життя. Йому великою мірою завдячується здвигнення Дому Української Молоді в Сідней, який є гордістю всієї спільноти Австралії.

Юрій БОРЕЦЬ

Автор книжок «У вирі боротьби» (українською і англійською мовами — видання ЦУ СУМ) і «Рейд без зброї» — видання УВС.

ДУМКА ПІД РОЗГЛЯД

Слідкуючи за подіями в збанкрутованій Російській імперії в час «перестройки», я спостерігаю розумну дію наших провідних людей та пробудження і ріст нашої національної свідомості. Але на відтинку виховання нашої шкільної молоді відчувається великий недогляд, а то й навіть прогайаний так важливий час.

Наш народ у XX столітті здобувся на таку героїку, якої немає рівних в історії людства, коли брати під увагу силу наших ворогів, час боротьби та наші засоби. Ось лише кілька прикладів: Базар, Крутя, дії бойовників ОУН, перший збройний спротив України гітлерівській імперії на Закарпатській Україні, а проти волі гітлерівської потуги проголошення

відновлення Української держави в 1941 році. Сотні тисяч воїнів УПА з підтримкою мільйонів українського народу проти німців і московської імперії та їх вислужників-яничарів боролись понад десять літ без жодної допомоги ззовні.

Цю героїську боротьбу, яка буде вічною гордістю України, найкраще зрозуміли наші вороги в Москві і їй присвятили дуже пильну увагу. Вони її поборювали в найбільш брутальний спосіб, творили свої «упівські» групи для варварської дії над нашим народом і цю дію десятками років вживали для пропаганди проти ОУН — УПА.

Після закінчення війни «геройська непоборна» Моск-

ва була змушена підписати пакт з Варшавою і Прагою проти УПА. Москва також організує свою світову розвідку (Філібі та інші) для поборення УПА. Чому про ці історичні події наша молодь не вчиться в школах України? Чому до сьогодні про цю історію немає шкільних підручників для нашої молоді? Навіть визначні наші люди — Драч, Павличко, Яворівський — щойно збираються (після 5 років «перестройки») розглянути дії УПА. Невже ж ОУН — УПА воювали на стороні ворога — проти свого народу?

Про «ультрів» і «івців»

Орест Питляр

Останнім часом у виступах і писаннях деяких наших крайових та емігрантських видатних діячів можна завважити дивну однозгідність — в атаках на тих супротивників, які шкодять, мовляв, реалістичній політиці в Україні. От, недавно в «Свободі» ми читали, як у виступі в Чикаго Голова Львівської Обласної Ради В. Чорновіл «обурювався, що ультрапатріоти в Україні своїми немудрими потягненнями, пропагандою про збройну боротьбу, ... про вигнання зайдів з України, проголошення України лише українцям, збільшують ряди українських недругів». Можна тільки догадуватися, що під тими «ультра» В. Чорновіл і «Свобода» розуміють українських визвольних націоналістів чи пак «бандерівців».

Але такі самі атаки в «Свободі» тепер появляються досить часто — з боку традиційних емігрантських противників революційного націоналізму. Нащо, мовляв, стільки синьо-жовтих прапорів тепер? І звідки взялися прапори червоно-чорні? Та й чого червоноградські шахтарі страйкують тепер — адже Львову потрібно вугілля? І чого отой Хмара бунтує людей — таж нам треба тепер демократії, згоди і єдності, а не міжгрупової сварки. І пишуть дописувачі й редактори «свободянські» про тих, мовляв «івців», які непотрібно пхаються з еміграції в Україну і вносять із собою емігрантську групову розсвареність, а там же тепер не революції а згоди потрібно, любови і єдності, а не ворожнечі партійної.

Загадку розгадати досить легко — під криптонімами «ультра» і «івці» наші американські й крайові «реалісти» розуміють здавна нелюбий їм український революційний націоналізм.

Але от — чи подумують вони, хто власне, як не отой революційний націоналізм зробив сучасну Галичину тим, чим вона стала для цілості України — джерелом національної свідомости, рушієм національного визвольного руху? Якби не було в минулому отого галицького масового революційного націоналізму, боїв УПА, масових вивозів і знищень, глибоко врізаної в народню свідомість ненависти до окупантського режиму й глибоко відчутого прагнення до свободи — то й «перебудовні» демократичні вибори в трьох галицьких областях були б дали такі самі мізерні висліди як і в інших областях України — і Вячеслав Чорновіл нині не був би ані депутатом до «парляменту» ані Головою Львівської Обласної Ради, а лиш «дисидентом» безправним, а може й попав би в тюрму — як тепер Степан Хмара.

Коли ж ми читаємо про «обурення» наших «реалістичних» політиків на Степана Хмару й на тих «івців», що «заколючують» демократичну згоду і єдність, то нам здається, що наші демократичні неофіти таки досі не збагнули суті тієї демократії, до якої вони прагнуть. Міжпартійні конфлікти, чи там «сварки» ніяк не заперечують демократичного ладу в світі, вони належать до його суттєвої політичної форми. Майже всі сучасні великі світові демократії народилися із збройної, кривавої революції, а теперішнє змагання різних партій за владу в них ведеться не раз безскуппульними, а то й насильницькими, засобами.

От, я, наприклад, студював колись у «жолісці» світової демократії, Швайцарлі, яка цього року якраз святкує 700-ліття свого постання. А постала вона не лиш із присяги на

Про "івців"....

полонині Грютлі й визвольної війни проти Габсбургів, а й із політичного терористичного вчинку — вбивства губернатора Геслера легендарним героєм Вільгельмом Телем. А в роки моїх студій, у Женеві, майже 60 років тому, відбулася маленька «революція» ліво-соціалістичної партії під проводом Ніколя. Проти заворушників було вислано військо — вояків із дуже «правого», дуже католицького гірського кантону Вале — і були вбиті вояцькими кулями демонстранти на вулиці і були арештовані й засуджені деякі соціалістичні провідники.

Як бачите — в найстаршій демократії світу не всі також «в один гуж тягнули», то як же можна сподіватися суцільної єдності й згоди в щойно народженій українській демократії? І як можна сподіватися любови братньої до наших московських «співвітчизників», які три століття пригноблювали нас, досі нами по-

горджують і де тільки можуть, в Одесі чи Криму, просто фізично переслідують нас? То чи не має рації Степан Хмара — або ви з нами разом, або йдіть собі назад у вашу пошехонську «вотчину», в гіперборейські ліси!...

Така постава принаймні витворює у нас почуття власної національної повновартості — замість давньої «малоросійської штатости», покори мужицької перед «великою російською культурою» і тим «народом братнім», який уже більш як триста літ визискує, винищує й упокорює нас.

Ні, нам таки потрібно якраз тепер отих «ультра» і «івців», потрібно не лиш у Галичині, а й у Волині й Буковині і на Центрально-Східніх Землях. Якби ми мали їх — то й світ цілий і сама Московщина інакше б відносились до нас — бо ми були б тоді такі національно свідомі як литовці чи грузини і такі великі — як Україна.

"І чужому навчайтесь"... із ст.40

Тому час усім, хто думає їхати з політичною місією за кордон, взятися за англійськомовні шкільні підручники або самовчитці, — такі є в Америці і в Канаді, бо подобається нам це чи ні, а таки англійськомовні народи кермують, організують і вирішують долю світу. Тому це прямо питання чемности, етикетки і такту, щоб у них дома говорити їхньою мовою, так як у Росії, в Польщі, в Німеччині, або деінде випадає послуговуватися місцевими мовами. А в Україні, навіть враховуючи цю нашу складну ситуацію, випадає нам говорити завжди нашою рідною мовою.

Наробила минулого року багато галасу американська спілка українських учителів, піднявши справу — їхати в Україну й організувати там курси англійської мови, — але поки що висліду з того ніякого. Нам, хто тільки може, — студентам, учителям, людям різних професій і емеритам їхати в Україну і допомогти нашим людям бодай оцим ділом. Користь буде взаємна, для них і для нас. Треба нам туди їхати, нав'язувати контакти і пізнавати нашу сьогоднішню батьківщину, бо ми її знаємо в більшості зі споминів, з газет або книжок, але не з особистих спостережень і контактів з нею.

ЖИТТЄПИС СТЕПАНА ХМАРИ

/"У.Д."/

(УІС) Степан Хмара народився 12 жовтня 1937 року у селі Баб'ятин Сокальського району на Львівщині в родині хлібороба. Жажливі сторінки історії нашого народу писалися перед його очима, і він з дитинства мріяв стати істориком, або правником, щоб зрозуміти причини його неволі. Але рано збагнув, що офіційна вузівська наука буде такою ж фальшивою, як і шкільна. Чесна і мисляча людина неминуче увійде в ідеологічний конфлікт із окупаційною владою, що заведе її за ґрати.

Попрацювавши водієм у Радехові та в Казахстані, Степан Хмара вибрав ідеологічно нейтральну професію: в 1964 році закінчив стоматологічний факультет Львівського медичного інституту, працював у містечку Гірник на Сокальщині. Одружився, став батьком двох дітей.

У 60-70 роках активно розповсюджував літературу «самвидаву», переклав на українську мову «Роздуми про мир, інтелектуальну свободу і прогрес» Андрія Сахарова, написав ряд публіцистичних статей, і працю «Етноцид українців в СРСР», яку йому згодом інкримінували.

Після чергового погрому інтелігенції у 1972-73 роках і розгрому редакції часопису «Український вісник» Степан Хмара взяв на себе тяжкий і небезпечний тягар його відновлення. Перший випуск за його редакцією вийшов у 1974 році.

Один за одним пішли в неволю члени Української Гельсінської Групи. 31 березня 1980 року заарештували й Степана Хмару та засудили його за звинуваченням у проведенні «антирадянської агітації й пропаганди» на 7 років позбавлення волі в таборах суворого режиму та 5 років заслання. Карався у сумнозвісних концтаборах 35 (ст. Всехсвятська) та 38 (с. Кучино) Пермської області. Незламний борець не мирився з нелюдським режимом, він і там боровся проти порушень прав людини, що призводило до додаткових покарань. За сім років неволі він мав лише одне побачення з сім'єю, відсидів у карцерах загалом 302 доби.

Горбачов, прийшовши до влади, рішуче не засудив своїх попередників, не звільнив і не реабілітував політв'язнів, а став домагатися від них лицемірного покаяння. Степан Хмара не пішов на це, однак 12 лютого, незадовго до кінця терміну ув'язнення, Президія Верховної

Ради СРСР «помилувала» його.

Степан Хмара почав працювати стоматологом у Червонограді на Львівщині. З перших днів на волі він включився в політичне життя. Був одним із тих, хто відновив Українську Гельсінську Спілку, став членом її Виконкому. На З'їзді УГС, що відбувся 29-30 квітня 1990 року на якому було створено Українську Республіканську Партію Степана Хмару було обрано заступником голови цієї опозиційної партії.

Усім пам'ятний рішучий виступ Степана Хмари на захист Української Греко-Католицької Церкви в 1989 році, організація багатотисячної голодівки на її захист в Москві, адміністративні арешти його, боротьба за мандат народного депутата України навесні 1990 року, в якій він отримав блискучу перемогу.

Безкомпромісна боротьба, максимальна чесна позиція, одержимість, блискучий ораторський талант зробили Степана Хмару відомим всій Україні, всьому світові.

Немалою мірою завдяки його радикальній позиції Верховна Рада України прийняла Деклярацію про державний суверенітет. Він наполегливо добивався надання їй статусу конституційного закону, прийняття закону про службу українських юнаків на Україні, про конфіскацію майна КПСС/КПУ, декларації про владу, департизації економіки, державних установ і правоохоронних органів.

У часи особливого загострення політичної боротьби, як це було під час героїчного жовтневого страйку і голодівки українських студентів, Степан Хмара виявився на самісінькій вістрі подій. Він першим з народних депутатів підтримав студентів 13-денною голодівкою. Він гнівно викривав намагання групи 239, став істинно народним депутатом — захисником інтересів народу. Тому правляча комуністична більшість вирішила саме його сховати за ґрати. Знаючи його шляхетну натуру 7 листопада 1990 року штатний провокатор разом із кримінальною злочинницею за участю численної «групи підтримки» спорядженої відеотехнікою, вміло розіграли провокаційну сцену у підземному переході на Хрещатику. Хмара вчинив, як годиться кожній порядній людині, захист жінки, не порушивши при цьому закону. Проте, спрагли за жертвами комуністи із порушенням закону про

далі на ст.49

НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ — І ПЕКУЧІ ПРОБЛЕМИ

На 2-му З'їзді Народного Руху України, що відбувся в Києві 24-27 жовтня 1990 року доповідачі і дискусанти порушували якнайрізноманітніші проблеми і загального порядку, а також щодо актуального завдання самого Руху.

Ділово і гостро критикували большевицьку систему, що довела Україну до грані руїни і доказували, що єдиний вихід з такого скрутного становища — утворення незалежної Української держави. Багато же доповідачів і дискусантів заторкували важливу проблему національної свідомості та малоросіяництва, боротьбу з цими виявами довголітнього поневолення та русифікації. Усі підкреслювали, що в найближчому часі головне завдання Руху — національно невідомі, зрусіфіковані маси, вирвати з байдужості до своєї нації, культури, мови, перетворити їх в учасників загального процесу національного відродження; а також — викорінення малоросійського почуття меншеварості, переконання, що Україна без Москви та її, опіки" не може існувати, зокрема економічно.

Завдання, як підкреслювали різні доповідачі, не тільки дуже важливе, а й тяжке. Адже, як сказав Іван Драч, „духова кастрація“, що проходила десятиліттями в советській імперії, а століттями в царсько-руській — запустила глибоке коріння в свідомість людей на Сході України, зокрема на Лівобережжі та на Півдні України. Там живуть мільйони російськомовних українців, які, з затратою мови, втратили і національній українські почуття. Водночас існує, за визначенням Драча, тип малороса, який прагнув би національне українське відродження „виканючити, виплакати від Москви“.

І саме оті верстви українського населення є головною базою для партійно-бюрократичного апарату, який, за своєю суттю, також складається з малоросів та послідовників русифікаційного курсу. Зокрема на Півдні України і на Лівобережжі цей партійно-бюрократичний апарат не тільки твердо сидить в своєму сидлі, а й, спостерігаючи небезпеку з боку національно-незалежницького українського руху, загрозу з його боку для своєї влади та привілеїв, укладає різні пляни відірвання тих земель від України.

Про це говорив Вячеслав Чорновіл у своїй доповіді, і подав, що в Криму утворився спільний фронт кримської Обласної ради та кримської партійної організації з метою придушити кримо-татарський рух і відірвати Крим від України. Подібні заходи проходять і на Півдні України, про що докладніше інформує Одеська крайова організація Руху. В Одесі утворився союз так званих „новоросов“, який ставить собі за мету вихід „Новоросії“, тобто Лівобережжя і Півдня України з УРСР та утворення окремої республіки. Партійні чиновники поставилися прихильно до цього „Союзу новоросов“, партійна преса надає йому до диспозиції шпальти газет та радіопередач. Як стверджує Одеський Рух: КПСС і союзний уряд ставлять на „новоросов“ проти суверенітету України, посилюють позиції „новоросов“ по через переселювання корінних росіян на Причорноморські землі.

Як видно, реакційні імперські сили, використовуючи свої русифікаційні здобутки зі сталінсько-брежнєвського минулого, хотіли б врятувати для імперії, якщо вже не цілу Україну, то бодай Лівобережжя та Південь України. Протиставитися тому можна тільки за допомогою масової агітації ідей національного українського відродження. І то насамперед по через плянову та продуману кампанію, яка, як це підкреслив Іван Драч, привернула б російськомовних українців до українства, незважаючи якою мовою вони говорять.

Одним із важливих заходів в тому напрямі мала б бути, на думку Сергія Конєва, ідея економічної самостійності України, переконання, що в самостійній Україні усім, незважаючи на національність та мову, житиметься без імперського використання добре. Загальнодемократичні ідеї Руху, його політично-соціальні гасла мають куди більший послух на Сході України, ніж в національно активних частинах Західної України та великою мірою Правобережжя. І саме ці гасла слід інтенсивно пропагувати на менше свідомих теренах. Саме ці гасла великою мірою змобілізували вже робітничий рух на Донбасі, хоч тісної співпраці між ним і Рухом ще не має. Велику роль, за словами Конєва, можуть відігравати національні активісти із тих територій.

Величезне значення для скріплення національно-державницької свідомості на східних теренах України може мати масове усвідомле-

ння трагічних наслідків імперсько-колоніального панування Москви в Україні. І то не так голословне, а сперти на фактах та даних історичного і сучасного характеру. Треба докладно їх збирати та масово пропагувати. Безумовно, важливе значення матимуть статистичні дані про те, скільки чого виробляє Україна, і скільки з цього залишається на її території. Безумовно, окремі факти, що їх привів в своїй доповіді на зборах Руху письменник Степан Колесник, будуть куди переконливішими на східних землях України, аніж синьо-жовті прапори, що їх населення цих земель сприйме щойно пізніше.

Степан Колесник, заторкуючи в своїй доповіді економічне використання України імперією, підкреслив, що якби з'явилася чесна праця про це, то вона побила б всі книжкові тиражі, стала б, як кажуть на Заході, „бестселером“. За його словами, імперські економічні секрети заховані в броньованих сейфах. Деякі факти Колесник приводить. Так, наприклад, Бершадський район в Україні виробляє у рік на душу населення 200 кілограмів м'яса, а в районі залишається всього 2,4 кілограма. Далі: 97 відсотків землі „тримає в своїх загребутих

руках держава, уряд. І тільки... три відсотки належить людям. Це городи, присадибні землі. Проте на них вирощується 60 відсотків картоплі, 30 — м'яса, 30 — ярини, 30 — молока.

В загальному ССРСР, каже Колесник, на армію витрачає 200 мільярдів рублів (із 500 мільярдів річного бюджету). З того, як сказав в своїй соповіді економіст Олександр Савченко, Україна витрачає на армію 15-20 мільярдів, п'ять разів більше за витрати на житлове будівництво. Тоді, як за державної самостійності ці витрати не перевищували б 2 мільярдів карбованців. За словами Савченка, не можна й думати про радикальне підвищення якості життя, якщо грошовим обігом і фінансами керуватиме Москва.

Саме така аргументація, яка виявляє колоніальне становище України, як імперія використовує Україну, може бути тим рушійним чинником, який впливатиме на населення східних земель. І в тому напрямі, надіємося, проходилимуть енергійні заходи Руху.

О. З.

ХМАРА ПОНОВНО АРЕШТОВАНИЙ



(Вл. інфор.) В дні 18 липня ц.р., в готелі «Україна», поновно арештовано Степана Хмару, на доручення прокурора. Як нас інформують, суд над Хмарою та іншими підсудними розпочався 17 липня. Коли на залю суду впроваджено інших підсудних, на яких видніли сліди побиття, Хмара негайно написав до судді протест і солідаризуєчись з написаним, опустив залю суду.

Суддя використав це як відмова Хмари явитися на розправу, і видав розпорядження на його арешт. З Хмарою в тому часі перебували його оборонець Віктор Ніказов та біля десяти інших членів УРП і міських депутатів з Олесем Сергієнком, колишнім політичним в'язнем. Хмара зараз перебуває у Лук'янівській тюрмі і суд визначено на день 22 липня.

Як інформують очевидці, «чорноберетники» брутально розвалили двері до готелевої кімнати, насильно пірвали Хмару та побили його присутніх в кімнаті.

Українська Республіканська Партія вислала закордон протестаційний апель, із зверненням до політичних кругів, апелювати до Горбачова та Кравчука за поновлення терору та грубого порушення людських прав і свободи демократичного суспільства.

«УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ПРОТИСТОІТЬ АСИМІЛЯЦІЇ»

Євгенія Барчинська походить з села Лішні на Дрогобиччині. В 1943 році її, молоду дівчину, гітлерівці вивезли на роботу до Німеччини. Після війни потрапила в далеку Австралію. Вивчившись, багато років присвятила праці в національній школі. Нині наша гостя мешкає в Сіднеї, обіймає посади голови Української шкільної Ради штату Новий Південний Уельс і директора Української суботньої школи імені святого Андрія в Сіднеї.

Розмова з Євгенією Барчинською почалася з її інформації про те, що за останні чотири роки вона вже втретє відвідує рідну землю. Яким бачиться їй розвиток політичної ситуації в Україні?

Є. Б.: Радію разом з усією нашою діаспорою, що мій народ йде до витворення самостійної Української держави. Скоро воно не відбувається, і люди мають це розуміти. Але саме по собі нічого не приходить. Тому, для великої цілі багатьох поколінь потрібна злагода і праця всього народу України.

КОР.: В Австралії замешкало близько 35 тисяч українців. На них надзвичайно сильно впливають асиміляційні процеси. Що протиставляють їм наші єдинокровні брати, аби їх діти, онуки і правнуки пам'ятали свої етнічні корені й ніколи не дали їм засохнути у далекій чужині?

Є. Б.: Доля емігранта — тяжка доля, вона подібна до долі пташки в золотій клітці. Певна річ, людина звикає до всього, але за отчим краєм душа страждає постійно. Потужним протиставленням збайдужінню, поступовому забуванню рідного в чужому оточенні і є національна школа. В Австралії налічується 38 національних меншин. Українська — одна з більших. Всі мають право навчатися рідної мови, якщо, зрозуміло, того бажають. Існує федерація етнічних шкіл. Вони утримуються частинно за державні кошти, частинно — за плату від навчання.

Діяльність українських шкіл координує і контролює Центральна шкільна рада, яка охоплює цілий австралійський континент, усі штати, де є українські школи. Кожний штат має свою українську шкільну раду. Маємо власну навчальну програму, котра складається з обов'язковим врахуванням пропозицій вчителів. Затверджує програму з'їзд учителів, що відбувається через кожних три роки.

КОР.: Розкажіть, будь ласка, про структуру цієї програми.

Є. Б.: Ділиться шкільна програма попредметно і покласно, охоплює вік від дошкілля до десятого класу. Після цього випускник української школи може в дванадцятирічній державній школі протягом двох останніх років далі вивчати батьківську мову як один з предметів до іспиту зрілості. Тобто українська входить в атестат нарівні з іншими дисциплінами. Крім української мови і літератури (в нас вони становлять один предмет), діти також студіюють історію, географію та культуру України.

КОР.: Про те, що українські національні школи працюють у

суботу, зрозуміло з їх назви. А яка наповненість класів, скільки годин триває «шкільний день», чи охоче відвідують діти заняття?

Є. Б.: Згідно з австралійськими законами, в класі не дозволяється мати понад 30 учнів. У нашій школі класи налічують 20—25 дітей. Уроки починаються о дев'ятій годині, закінчуються приблизно о пів на третю. Щодо бажання навчатись, то воно в наших вихованців таке ж, як у дітей усього світу. Багато їх вивчають українську мову з поваги до своїх батьків. Є немало дітей, які опановують предмети дуже ґрунтовно. Наприклад, недавно одна випускниця моєї школи отримала за знання 98 балів із ста можливих, основна кількість — в межах 80—85 балів.

Ще хочу додати, що в Австралії є частина змішаних шлюбів. І неукраїнці вважають своїм обов'язком вивчити українську мову. Для цієї групи людей діє українська вечірня школа. Не раз мене запитують: «Пані, коли вже почнете вчити мого чоловіка (жінку) української мови? А то ніяк не дочекаємось». Один чоловік мав зламану ногу, але уроки відвідував і по кілька годин... стояв на одній нозі. Мені зробилось жаль. І я сказала йому принести до класу ліжко. Вдумайтесь: він — іншої національності. А в Україні зустрічала стільки українців, котрі зрадили рідну мову! Цього би ніколи не сталося, якби наш народ мав свою державу.

КОР.: В Галичині відродження національної школи почалося з... проблеми відповідних підручників. Де беруть їх ваші колеги?

Є. Б.: Читаємо предмети за підручниками вчительки Марії Лейко, яка приїхала з України вже в старшому віці. Уклала вона їх зі своїми синами, а надрукувала в Англії. Також замовляємо підручники в Америці, а особливо в Канаді. З Канади дістаємо вже дуже модерні, новітні унаочнювальні матеріали. Маємо і свої підручники.

КОР.: Чи може учеень продовжити українські студії після закінчення школи?

Є. Б.: Склавши іспит зрілості, він вільний іти обраним шляхом далі. Ми маємо два лекторати української мови при університетах у Сідней і Мельбурні. Студент опановує в об'язковому порядку три-чотири предмети. Ще один вибирає з кількох пропонованих сам, але вивчати також мусить. Для ба-

гатьох українців тим елективним, або вибраним, предметом і є українська мова. Цікаво, що в тримільйонному Сідней існує чотири університети і студент може одночасно слухати лекції за обраним профілем в усіх відразу.

КОР.: Вважаймо, студент успішно закінчив українські студії і хоче присвятити цьому своє життя. Як це зробити в англійській мові?

Є. Б.: По більшій частині такі беруть славістику (не забуваймо, що в Австралії мешкають представники багатьох слов'янських народів), активно включаються в українське громадське життя, стають учителями українських суботніх шкіл, викладачами університетів. Поповнення потрібне, бо вчителів з числа першої української еміграції залишилося дуже мало.

КОР.: За сто років української «хвилі» до Канади наші брати досягнули там високі керівні пости. Для прикладу варто згадати хоча б генерал-губернатора цієї країни, українця за походженням пана Гнатюшина. Українська еміграція на п'ятому континенті значно молодша. І все ж...

Є. Б.: Вона теж показує себе з кращого боку. Скажімо, лише два відсотки віруючих нашої греко-католицької парафії є робітниками, решта — інтелігенція, службовці, підприємці, комерсанти. Ця статистика дуже тішить. Правда, ми досі не маємо своїх сенаторів, бо українські австралійці все ще тримаються осторонь великої політики. Але високопоставлених професіоналів з числа

А перегляньмо, з якою гордістю інші народи ставляться до свого резистансу? Росіяни, французи, чехи, поляки... А вони далеко не дорівнюють нашій боротьбі.

Коли з дружиною ми відвідували Ізраїль, то нам не дуже розказували про їхню релігію, чи давили історію, а про героїську шестиденну боротьбу та музей — «шість мільйонів» жертв від нацистів. В цій шестиденній війні згинуло лише пару сот жидівських воїнів і майже про них усіх поіменно вчиться жидівська молодь в Ізраїлі і є за них горда.

Про силу і значення виховання молоді я був свідком на теренах Лемківщини. В народі Лемківщини, за винятком кількох десятків інтелігентів та студентів, національна свідомість збуджувалась дещо пізніше. До того, там був великий відсоток священиків-москвофілів.

Укр. Школа — Барчинська

нашої громади дуже багато, зокрема лікарів, інженерів. Можна передбачити, що раніше чи пізніше українці піднімуться ще вище. Це вселяє оптимізм від праці в українській школі, яка оплачується чисто символічно порівняно з державною, і переконує, що народ України у власній державі зможе господарити не гірше від інших державних народів.

КОР.: Зараз серед певної частини української молоді повалились емігрантські настрої. Мовляв, поїду світ за очі, де мене оцінять краще і де заробляти більше, а там побачу. Як дивяться на таких українська емігрантка з 48-річним «стажем» пані Барчинська?

Б. Б.: Майбутнє самостійної демократичної України — за молоддю. Ніде затишніше не буде, ніж на рідній землі. Не треба покидати свою землю, сподіваючись на райські блага поза нею. Життя в Україні почне поліпшуватись. Через рік два, нехай три, але почне. Люди будуть трудитись мирно, незважаючи на конфесійну чи якусь іншу приналежність. Бачу Україну в повній красі, котра буде мати успіх на тому шляху, який вистраждала і яким тепер іде.

Розмову вів
Роман ПАСТУХ.

З початком другої світової війни багато нашої свідомої націоналістичної молоді втікало з окупованих москалями теренів Галичини за Сян і зупинялось на теренах Лемківщини. Тут негайно зорганізували школи, спортивні гуртки, театри та патріотичне виховання молоді. Ця молодь в 1944—1945 роках масово вступала в лави УПА і записала найкращі сторінки в нашій історії. Навіть в пекельних боях ворог, спільними силами Москва — Варшава — Прага не зміг тих відділів здобути. Одні відділи відійшли на схід в Карпати, інші в далекий рейд на захід.

Наше завдання тепер — донести за всяку ціну українській молоді свою правдиву історію. І то масово. Поки ми не освідомимо народ правдивою нашою історією, доти відірвання України від московської імперії є лише мрією.

Життєпис — Хмара

статус народного депутата і за відсутності кворуму 14 листопада дали згоду на арешт Степана Хмари, що по-злодійському й було вчинено в приміщенні Верховної Ради 17 листопада. На знак протесту проти незаконного арешту Степан Хмара оголосив 26 листопада голодовку і тримав її 18 днів.

Йому висунуті безглузді обвинувачення за декількома статтями Кримінального Кодексу, як-от: розбій, грабіж, псування державного і особистого майна, перевищення службових повноважень, організація групових дій на порушення громадського порядку. Такі ж безглузді й бездоказові звинувачення висунуті його «посправникам» — Леонідові Березанському, Миколі Головачові, Михайлові Ратушному, Олегові Батовкінові, Олександрові Ковальчукові, Віталієві Воробйову. Слідство закінчено, отже в усякому випадку нема підстав тримати їх під вартою. Але всім відомо, що ця «справа» — політична. Доля звинувачених, а відтак і доля всіх політично активних демократів і всієї України залежатиме від політичної погоди в українському суспільстві.

12 квітня 1991 року сьома сесія Тернопільської міської Ради народних депутатів присвоїла Степанові Хмарі звання почесного громадянина м. Тернополя.

Українська Республіканська Партія закликає всіх громадян України до активних політичних дій за звільнення новітніх політ'язнів.

Свобода політ'язням!!!

Секретаріат УРП



Ліга Визволення України

AUSTRALIAN LEAGUE FOR THE LIBERATION OF UKRAINE

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

President

M.I.Dobrydenko

(08)287 0659

Secretary

T.O.Andruszko

(08)252 0020

З глибоким жалем і смутком повідомляємо членство ЛВУ та громадянство Австралії, що в середу, 17. липня 1991 р, після довгої та тяжкої недуги, на 68-ому році життя, в Аделаїді – Філіп Кеннеді приюті, померла наша довголітня членкиня бл.п. АННА ДАЦКІВ.

Покійна залишила в глибокій жалобі мужа МАТВІЯ, синів Петра і Василя з жінками Анною та Людою і внуками – Танею і Павлом, Катею і Михайлом, брата Петра /Курпіта/ в Аделаїді, багато в смутку сусідів, приятелів та співробітників.

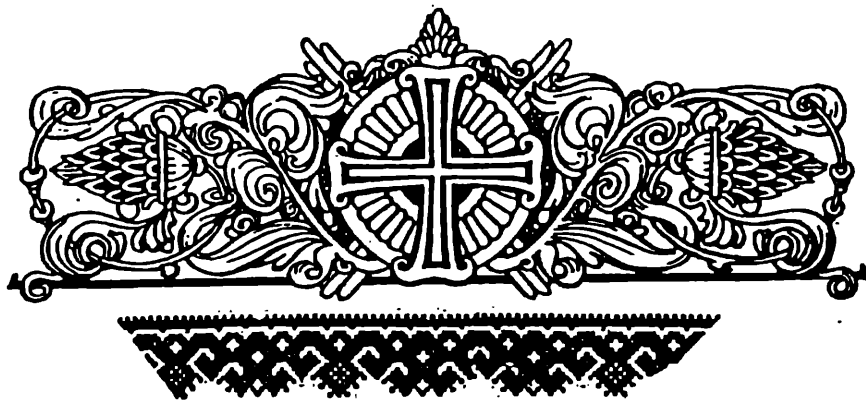
Анна Дацків відзначалася своєю працьовитістю та жертвенністю. Довгий час очолювала ОЖ ЛВУ та була інструментальною у висилці багато пачок та бандерольок до Парагваю, Аргентини, Польщі та в Україну. Була теж працюючою членкинею Сестрицтва при Церкві Св.Покрови на Вейвіл та жертвенно працювала на різних таборах СУМ-у, забавах та прийняттях. За її віддіану і жертвенну працю, була нагороджена званням "Почесної Членкині ЛВУ.

Мужеві Матвієві та родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Нехай Австралійська Земля буде їй легкою !

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ !!!

Управа ЛВУ та ОЖ ЛВУ



Крайова Управа Спілки Української Молоді в Австралії

інформує та заохочує сумівську молодь з різних країн поселення взяти участь у

V. Світовому Злеті СУМ

який відбудеться від 26.12.1992 р. до 16.1.1993 р.

Форма Злету:
маніфестаційна
виховно-відпочинкова
культурно-мистецька.

Ціллю Злету є зблизити членство СУМ з різних країн, та задемонструвати перед світом сумівську єдність.

Частини Злету є розподілені між двома головними містами: Мельборн та Сідней.

Перша частина Злету це табір на оселі "Карпати", біля Мельборну в днях 26.12.1992 до 4.1.1993 р.

Програма табору: вишкільно-відпочинкова.

Різдвяний час учасники проведуть в родинній атмосфері сумівських родин.

Друга частина це культурно-

мистецька діяльність, яка включає: спільну різдвяну зустріч; Новорічну Маланку; мистецький попис мистецьких одиниць Світового СУМ, які відбудуться в Сідней від 9.1.1993 р. до 16.1.1993.

Всі нічліги в часі побуту в Австралії забезпечені в сумівських родин.

Зголошення приймають Крайові Управи СУМ до кінця січня 1992 р.

Кошти табору 350 дол. австралійських покриває: кошт таборування; переїзд на площу; виїзд автобусами до Сіднею; таборову відзнаку; спільну знимку.

Заохочуємо вже тепер сумівців, які завершили 16 років життя, плянувати свій час, щоб мати можливість бути учасником цієї великої події в соняшній Австралії.

Честь України!

Готов боронити!

Ірена Когут

реф. преси КУ СУМ Австралії

**Крайова Управа Спілки Української Молоді в Австралії
проголошує конкурс на відзнаку**

V. Світового Злету СУМ

який відбудеться від 26.12.1992 р. до 16.1.1993 р. в Австралії, під назвою

"БОГ І УКРАЇНА"

Проекти відзнаки просимо надсилати до кінця жовтня 1991 р. на адресу:

Ukrainian Youth Association of
Australia
National Executive
P.O. Box 372
Essendon, VIC 3040
Australia

**Нагорода за вибраний проєкт
відзнаки 350 дол. австрал.**



ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ПОЛІТИЧНІ ВИДАННЯ З УКРАЇНИ!

Народний часопис «ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ» — найбільша в Україні самостійницька щоденна газета, яка виходить у Львові тиражем 500 тисяч примірників.

Тижневик «СВОБОДА» — перший в Україні національний політичний журнал, який виходить у Львові з 1991 року.

Якщо Ви хочете мати найправдивішу інформацію з України — передплачуйте часопис **«ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ»!**

Якщо Ви хочете постійно знайомитись із політичним аналізом самостійницьких процесів в Україні — передплачуйте журнал **«СВОБОДА»!**

Вам належить переслати чек і власну адресу на представництво «За Вільну Україну» і «Свободи» в Австралії за адресою:

D. Burmych, 14 Pippin Ave. East Burwood, Vic. 3151.

Phone: (03) 803-2786

Вартість річної передплати щоденника «За Вільну Україну» —
95 австралійських доларів.

Вартість річної передплати тижневика «Свобода» —
75 австралійських доларів.

Кожне число передплачених Вами видань Ви оперативно отримаєте летунською поштою прямо зі Львова на адресу власної домівки чи громадської організації.

З м і с т

ЗВЕРНЕННЯ ПРОВоду ОУН В 50-у РІЧНИЦЮ.....	I
ЗВЕРНЕННЯ ПРОВоду ОУН В 5-у РІЧНИЦЮ.....	3
МІЖНАРОДНА ЗУСТРІЧ.....	4
ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ 50-ЛІТТЯ В ОКСЛЕЙ - КВІНСЛЕНД.....	5
ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАЧЕННЯ В КВІНБІЄН-КАНБЕРРІ.....	7
СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ В АДЕЛАЙДІ-Пд.АВСТРАЛІЯ.....	10
ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30.ЧЕРВНЯ В ПЕРТІ-ЗАХ.АВСТРАЛІЯ.....	13
30.ЧЕРВНЯ В МЕЛЬБОРНІ-ВІКТОРІЯ.....	14
ПРИВІТ ДОСТ.СЛАВІ СТЕЦЬКО.....	15
РЕДАКЦІЙНЕ.....	16
ДО ВАС З ПОКЛОНОМ....В.Демкович, поет з України.....	18
ПОСВЯЧЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ БУДІВЛІ.....	19
РЕДАКТОР "ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ В АДЕЛАЙДІ.....	20
СУМ В МЕЛЬБОРНІ ВІДСВЯТКУЄ 40 ЛІТТЯ.....	23
ІІ-ий КРАЙОВИЙ З'ЇЗД "НАДІЇ".....	24
ЗВІТ СПЕЦІАЛІСТІВ ЧИ ЖАХЛИВА ОБРАЗА?-Т.Андрушко.....	25
ЗАКОН ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ.....	26
ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.....	28
ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ ДРУГА.....	29
МАТЕРІЯЛИ З УКРАЇНИ.....	30
МИТРОПОЛИТ СТЕРНЮК.....	31
НА КРУТОЗЛАМІ.....	32
НАЦІОНАЛІЗМ І ДЕМОКРАТІЯ..Ігор Деркач.....	33
ЛЕМКИ СЬОГОДНІ.....Нат.Шляхтовська.....	35
НЕ ДЛЯ ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ.....Дм.Павличко.....	37
І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ.....мгр.Г.Дорожівський.....	40
ДУМКА ПІД РОЗГЛЯД.....Юрій Борець.....	41
ПРО "УЛЬТРІВ" І "ІВЦІВ"...Орест Питляр.....	42
ЖИТТЄПИС СТЕПАНА ХМАРИ.....	44
НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ І ПЕКУЧІ ПРОБЛЕМИ.....	45
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ПРОТИ АСИМІЛЯЦІЇ.....Є.Барчинська.....	47
СВІТОВИЙ ЗЛЕТ СУМ-у.....	50
ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ...оголошення.....	51